

4/2010. (I. 19.) OKM rendelet

a pedagógiai szakszolgálatokról

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 97. § *b)* pontjában, valamint a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 94. § (1) bekezdés *b)*, *d)*, *i)* és *n)* pontjában foglalt felhatalmazás alapján, az oktatási és kulturális miniszter feladat- és hatásköréről szóló 167/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § *a)* pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A rendelet hatálya

1. § (1) A rendelet hatálya - fenntartótól függetlenül - kiterjed

- a)* az óvodákra,
 - b)* az általános iskolákra, a szakiskolákra, a gimnáziumokra és a szakközépiskolákra, a gyógypedagógiai, a konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézményekre, a diákotthonokra és a kollégiumokra [az *a)*-*b)* pont alattiak a továbbiakban együtt: nevelési-oktatási intézmény],
 - c)* a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságokra, valamint az országos szakértői és rehabilitációs tevékenységet végző bizottságokra (a továbbiakban együtt: szakértői és rehabilitációs bizottság),
 - d)* a gyógypedagógiai tanácsadó, korai fejlesztő és gondozó központokra,
 - e)* a nevelési tanácsadókra,
 - f)* a logopédiai intézetekre,
 - g)* a továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadókra,
 - h)* a konduktív pedagógiai intézményekre,
 - i)* a korai fejlesztés és gondozás, illetve a fejlesztő felkészítés feladataiban részt vevő bölcsődékre,
 - j)* a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő iskolai oktatás, illetve a fejlesztő felkészítés feladataiban részt vevő gyermekotthonokra, a fogyatékosok ápoló, gondozó otthonaira, fogyatékosok rehabilitációs intézményeire, fogyatékosok nappali ellátást nyújtó intézményeire,
 - k)* a többcélú intézményekre, ha bármelyik, az *a)*-*j)* pontban felsorolt intézmény feladatait ellátják [az *a)*-*k)* pont alattiak a továbbiakban együtt: közoktatási intézmény; a *c)*-*j)* pont alattiak, továbbá az *k)* pont alatti, ha a *c)*-*j)* pont alatt felsorolt bármelyik intézmény feladatait ellátja, a továbbiakban együtt: pedagógiai szakszolgálat intézménye],
 - l)* az Oktatási Hivatalra,
 - m)* az Eötvös Loránd Tudományegyetem Gyakorló Gyógypedagógiai és Logopédiai Szakszolgálat, Szakértői és Rehabilitációs Bizottság és Gyógypedagógiai Szakmai Szolgáltató Intézményre (a továbbiakban: Szakmai Szolgáltató Intézmény),
 - n)* a pedagógus-munkakörben, a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatottakra és más, nem pedagógus-munkakört betöltő alkalmazottakra (a továbbiakban együtt: alkalmazottak),
 - o)* a gyermekek, tanulók szüleire, gyámjára (a továbbiakban együtt: szülő).
- (2) A gyógytestnevelés bármelyik közoktatási intézmény alapfeladataként megszervezhető.

Az alkalmazottak köre, az alkalmazás feltételei és az intézményvezetői megbízás

2. § (1) A pedagógiai szakszolgálat intézményében a gyermekekkel, tanulókkal való közvetlen foglalkozást - ha e rendelet másképp nem rendelkezik - szakvizsgázott pedagógus-munkakörben foglalkoztatottak végzik.

(2) A pedagógus-munkakörök és a betöltésükhöz szükséges felsőfokú iskolai végzettségek és szakképzettségek a következők:

- a)* gyógypedagógus munkakörhöz a fogyatékoság típusának megfelelő szakirányon szerzett gyógypedagógus szakképzettség, illetve gyógypedagógia vagy gyógypedagógus tanári szakképzettség, továbbá a fogyatékoság típusának megfelelő gyógypedagógusi végzettség,
- b)* konduktori munkakörhöz konduktor,
- c)* pedagógus munkakörhöz a korosztálynak megfelelő óvodapedagógus vagy tanító, illetve tanár,
- d)* fejlesztő pedagógus munkakörhöz az *a)*-*c)* pontban felsorolt bármelyik végzettség és szakképzettség és a szakirányú továbbképzésben szerzett, a beilleszkedési, tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek, tanulók szűrésére, csoportos és egyéni foglalkoztatására jogosító szakképzettség,
- e)* pszichológus munkakörhöz pszichológus,

f) gyógytestnevelő munkakörhöz gyógytestnevelő tanár végzettség és szakképzettség.

(3) Ha a gyógytestnevelést az óvodai nevelés vagy a nem szakrendszerű iskolai nevelés és oktatás keretében szervezik meg, a (2) bekezdés f) pontjában meghatározotton kívül megfelelő végzettség és szakképzettség a (2) bekezdés a) és c) pontjában felsorolt bármelyik végzettség és szakképzettség, a gyógytestnevelés szakirányú továbbképzési szakon szerzett végzettséggel együtt.

(4) Szakvizsgázott pedagógus-munkakörben történő foglalkoztatáshoz a (2)-(3) bekezdésben meghatározott felsőfokú iskolai végzettség és szakképzettség mellett pedagógus-szakvizsgára, pszichológus végzettség esetén klinikai, neuropszichológiai, pedagógiai vagy tanácsadói pszichológus szakvizsgára van szükség.

(5) A szakorvosnak a fogyatékoság típusának megfelelő szakorvosi vagy csecsemő- és gyermekgyógyászat, illetve gyermekneurológia vagy gyermek- és ifjúsági pszichiátria szakorvos, a szociológusnak szociológus, a szociális munkásnak szociális munkás, a szociálpedagógusnak szociálpedagógus, a gyógytornásznak gyógytornász végzettséggel kell rendelkeznie.

(6) Az, aki nem rendelkezik szakvizsgával, pedagógus munkakörben foglalkoztatható, feltéve, hogy az alkalmazásnál a munkáltató előírja a szakvizsga öt éven belüli megszerzésének kötelezettségét.

(7)

3. § (1) A kizárólag pedagógiai szakszolgálati feladatot ellátó intézményben, többcélú intézmény esetén a pedagógiai szakszolgálat feladatait ellátó intézményegységben a vezetői megbízás feltétele

a) az adott pedagógiai szakszolgálat intézményében pedagógus-munkakör betöltésére jogosító felsőfokú iskolai végzettség és szakképzettség, továbbá pedagógus-szakvizsga megléte,

b) a szakképesítésnek megfelelő pedagógus-munkakörben szerzett legalább öt év szakmai gyakorlat,

c) a pedagógiai szakszolgálat intézményében pedagógus-munkakörben fennálló, határozatlan időre szóló alkalmazás, illetve a megbízással egyidejűleg pedagógus-munkakörben történő, határozatlan időre szóló alkalmazás.

(2) Ha a vezetői megbízást pszichológus kapja, klinikai, neuropszichológiai, pedagógiai vagy tanácsadói szakvizsgával kell rendelkeznie.

(3) Ha a pedagógiai szakszolgálat intézménye több különböző pedagógiai szakszolgálat feladatait látja el, az intézmény vezetésére az kaphat megbízást, aki bármelyik, az ellátott feladatokra létrehozható pedagógiai szakszolgálat intézménye vezetői megbízásához szükséges, az (1) bekezdésben meghatározott feltételeknek megfelel.

(4) Pedagógiai szakszolgálati feladatot ellátó intézményegység-vezetői, illetve a tagintézmény-vezetői megbízásnál az (1)-(3) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni.

A pedagógiai szakszolgálat intézményeire vonatkozó közös rendelkezések

4. § (1) A pedagógiai szakszolgálat igénybevétele

a) a szülő kezdeményezése és döntése alapján történik,

b) az év során bármikor megkezdhető, illetve befejezhető.

(2) A pedagógiai szakszolgálat intézménye egész évben folyamatosan működik. Szorgalmi időn kívül a működést oly módon kell megszervezni, hogy valamennyi, a pedagógiai szakszolgálat igénybevételevel kapcsolatos szülői igényt teljesíteni lehessen.

(3) A pedagógiai szakszolgálat intézménye feladatainak ellátásához évente, a tanév rendjéhez igazodva munkatervet készít. A munkatervnek biztosítania kell, hogy

a) a február utolsó napjáig kezdeményezett eljárásokban április utolsó munkanapjáig

aa) elvégezzék az iskolába lépéshez szükséges fejlettség megállapításához szükséges vizsgálatokat,

ab) elkészüljenek az iskolai felvételekhez szükséges szakvélemények;

b) május utolsó munkanapjáig elkészüljenek azok a szakvélemények, amelyek tekintetében közigazgatási hatósági eljárás indult.

(4) Ha a (3) bekezdés a) pontban meghatározott időpont lejártát követően kezdeményezik a gyermek, tanuló vizsgálatát, a rendelkezésre álló szabad vizsgálati napokra kell megtervezni a vizsgálatokat a beérkezés sorrendjében.

(5) A pedagógiai szakszolgálat intézménye szervezeti és működési szabályzatában kell meghatározni

a) a működés rendjét,

b) az érintett közoktatási intézményekkel való kapcsolattartás formáját és rendjét,

c) a szülőkkel való kapcsolattartás formáját és rendjét,

d) a vezetők közötti feladatmegosztást,

e) a belső ellenőrzés rendjét,

f) az a)-c) pont alá nem tartozó külső kapcsolatok rendszerét, formáját és módját,

g) mindazt, amelynek szabályozását jogszabály előírja.

(6) A pedagógiai szakszolgálat intézménye a honlapján, annak hiányában a helyben szokásos módon köteles közzétenni az általa nyújtott szolgáltatásokat, a működési körzetét, a szervezeti és működési szabályzatát, az intézményi minőségirányítási programját, az intézményi minőségirányítási program végrehajtásának értékelését, a gyermekek, tanulók, szülők fogadásának idejét.

5. § (1) A pedagógiai szakszolgálat intézménye az első alkalommal a gyermeket, tanulót a forgalmi naplóban nyilvántartásba veszi. Ha a gyermek, tanuló részére ezt követően a pedagógiai szakszolgálat intézménye ellátást nyújt,

minden alkalommal, munkanaplóban vagy egyéni fejlesztési lapon rögzíteni kell a részére nyújtott szolgáltatást. A pedagógiai szakszolgálat intézménye évente legalább egyszer rögzíti a gyermek, a tanuló fejlesztésének eredményét.

(2) A pedagógiai szakszolgálat intézményei együttműködnek

a) a nevelési-oktatási intézmények,

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény hatálya alá tartozó gyámhatóság, gyermekjóléti szolgálat, bölcsőde, gyermekotthon, területi gyermekvédelmi szakszolgálat,

c) a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény hatálya alá tartozó, a korai fejlesztés és gondozás, valamint a fejlesztő felkészítés feladataiban részt vevő fogyatékosok ápoló, gondozó otthona, fogyatékosok rehabilitációs intézménye, fogyatékosok nappali intézménye (az a)-c) pont alattiak a továbbiakban együtt: családvédelmi intézmény)

vezetőivel, alkalmazottaival a sajátos nevelési igény, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség feltárása, a gyermekek, tanulók fejlődésének elősegítése céljából.

(3) A pedagógiai szakszolgálat intézménye tevékenysége során együttműködik a szülővel, kérésére felvilágosítást ad, segítséget nyújt a gyermek, tanuló otthoni neveléséhez.

(4) A pedagógiai szakszolgálat intézménye az általa lefolytatott vizsgálat során, a szülő kérésére figyelembe veszi a gyermek, tanuló anyanyelvi sajátosságait. Erről a lehetőségről az első vizsgálat megkezdése előtt minden szülőt írásban tájékoztatni kell.

(5) A pedagógiai szakszolgálat intézménye - a (6) bekezdésben meghatározott kivétellel - köteles ellátni azt a gyermeket, tanulót, akinek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a működési körzetében van, illetve aki az illetékességi területén jár óvodába, iskolába. Az e bekezdésben foglaltakat a gyógytestnevelés szervezése során is alkalmazni kell.

(6) A szakértői és rehabilitációs bizottság illetékességét minden esetben a gyermek, tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye alapján kell megállapítani.

(7) A pedagógiai szakszolgálat ügyintézésére és iratkezelésére - az e rendeletben meghatározott eltérésekkel - a nevelési-oktatási intézmények ügyintézésére és iratkezelésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. Az iratok megőrzésének időtartamát a 2. számú melléklet tartalmazza.

6. § (1)

(2) A pedagógiai szakszolgálat intézményének az alapító okiratában meghatározott pedagógiai szakszolgálati feladatok ellátásához legalább a 3. számú mellékletben meghatározott eszközökkel és felszerelésekkel [a továbbiakban: kötelező (minimális) eszközök és felszerelések] rendelkeznie kell. A kötelező (minimális) eszközöket és felszereléseket az alapító okiratban meghatározott és ténylegesen ellátott feladatokra kell biztosítani.

(3) Ha a közoktatási intézmény több, különböző pedagógiai szakszolgálat feladatait látja el, az ügyiratokból ki kell derülnie, melyik feladatkörében jár el, a kötelezően foglalkoztatottak létszámát, valamint a kötelező (minimális) eszközöket, felszereléseket pedig pedagógiai szakszolgálatonként kell meghatározni. A szolgáltatás egészséges és biztonságos feltételeinek megtartása mellett a kötelező (minimális) eszközök, felszerelések több szakszolgálat megszervezésénél is figyelembe vehetők, a helyiségek a különböző szakszolgálati feladatok ellátására közösen is használhatók. Többcélú közoktatási intézmény esetén minden egyes szakszolgálati feladat, több feladat ellátására létrehozott egységes pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézményegység esetén az intézményegység tekintetében biztosítani kell az állandó saját alkalmazotti létszámot.

7. § (1) Ha a pedagógiai szakszolgálatot az önkormányzati feladatellátásban veszik igénybe, és az e rendelet illetékességi szabályai szerint a gyermek, tanuló a pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézmény működési körzetéből érkezik, a gyermektől, tanulótól, illetve a szülőtől nem kérhető ellenszolgáltatás. Nem kérhető ellenszolgáltatás attól a nevelési-oktatási intézménytől vagy annak fenntartójától sem, amely a gyermeket, tanulót felvette.

(2) Ha a pedagógiai szakszolgálatot nem az önkormányzati feladatellátásban veszik igénybe, ellenszolgáltatás a kiskorú gyermek, tanuló szülője vagy a nagykorú tanuló és a szolgáltatást nyújtó intézmény közötti megállapodás alapján kérhető. Az ellenszolgáltatás összege nem haladhatja meg a szakmai feladatra jutó folyó kiadásokból fakadó költségeket.

A nem helyi önkormányzat vagy nem állami szerv által fenntartott pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézményekre vonatkozó külön rendelkezések

8. § (1) A nem helyi önkormányzat vagy nem állami szerv által fenntartott pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézményekre az e rendeletben foglaltakat a következő eltérésekkel kell alkalmazni:

a) a 4. számú melléklet határozza meg, hogy a nem helyi önkormányzatok által fenntartott pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézményekben a korai fejlesztés és gondozás, továbbá a fejlesztő felkészítés megkezdéséhez szükséges engedély iránti kérelmet milyen adattartalommal és mellékletekkel kell benyújtani; ha a kérelmező a 4. számú melléklet II. 1-3. pontjában meghatározott mellékleteket nem nyújtja be, a főjegyző adatszolgáltatási kérelemmel fordul a fenti adatokról nyilvántartást vezető hatósághoz vagy bírósághoz,

b) a szakértői és rehabilitációs tevékenység és a nevelési tanácsadás keretében szakvélemény készítésére akkor van lehetőség, ha a pedagógiai szakszolgálat intézményének fenntartója - a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: közoktatásról szóló törvény) 81. § (1) bekezdés e) pontjában meghatározottak szerint - közoktatási

megállapodást kötött a székhely szerint illetékes fővárosi, megyei, megyei jogú városi önkormányzattal, és a megállapodásban feltüntették a pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézmény működési területét,

c) a szakértői és rehabilitációs bizottság a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés-oktatás, a kollégiumi ellátás biztosítása céljából nem helyi önkormányzati vagy nem állami szerv által fenntartott intézményt akkor jelölhet meg fogadó intézményként, ha az a közoktatásról szóló törvény 88. § (2) bekezdése alapján szerepel a fővárosi, megyei fejlesztési tervben, a többcélú kistérségi társulás intézkedési tervében, vagy a fogadó intézmény és a szülő közös nyilatkozatban kéri a gyermek, tanuló elhelyezését.

(2) A főjegyző a nem helyi önkormányzati vagy nem állami közoktatási intézményfenntartók tekintetében a közoktatásról szóló törvény 82. § (1) bekezdésében előírt ellenőrzési feladatait munkaterv alapján végzi. A fenntartói tevékenység törvényességi ellenőrzésének keretében vizsgálni kell különösen:

- a) a fenntartónak van-e joga a tevékenység folytatásához,
- b) a fenntartó által az intézmény rendelkezésére bocsátott vagyon biztosítja-e az alapító okiratban meghatározott feladatok ellátását,
- c) a megfelelő személyi feltételek és a minimális eszköz- és felszerelési jegyzékben foglaltak meglétét,
- d) a fenntartó által jóváhagyott éves költségvetés biztosítja-e a közoktatásról szóló törvényben meghatározott feladatok ellátását,
- e) a közoktatási intézmény törvényes és szakszerű működése érdekében tett intézkedéseket,
- f) a szervezeti és működési szabályzat jóváhagyásával kapcsolatos eljárás törvényességét,
- g) a közoktatási intézmény vezetője alkalmazásának törvényességét,
- h) a fenntartó döntései meghozatalakor betartja-e az előírt egyeztetési kötelezettségét.

A KÜLÖNLEGES GONDOZÁS

A szakértői és rehabilitációs tevékenység

9. § (1) Az országos szakértői és rehabilitációs feladatok a következők:

- a) a hallás-, látás-, mozgás- és beszéd fogyatékoság, valamint az írott nyelvi képességek vizsgálata,
- b) az a) ponthoz kapcsolódó értelem- és személyiségvizsgálat.

(2) A tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs feladatok a következők:

- a) az értelmi fogyatékoság megállapítása vagy kizárása,
- b) gyermek- és ifjúságpszichiátriai szakorvosi vagy gyermekneurológiai szakorvosi vizsgálat igénybevétele mellett
 - ba) az autizmus spektrum zavarok megállapítása vagy kizárása,
 - bb) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődése organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességének (a továbbiakban: a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenessége) megállapítása vagy kizárása,
 - bc) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődése organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességének (továbbiakban: a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenessége) megállapítása vagy kizárása.

(3) A tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs feladatok között - a fővárosi, megyei fejlesztési tervben meghatározottak szerint - ellátható a beszélt és írott nyelvi képesség, az értelem- és a személyiségvizsgálat feladata is.

(4) A (2) bekezdésben meghatározott feladatokat a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság látja el. Ha a fővárosban, megyében, kistérségben több tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság működik, a bizottságok közötti munkamegosztást a bizottságok fenntartója állapítja meg.

10. § (1) A sajátos nevelési igény fennállásának vagy fenn nem állásának vizsgálata - a 33. § (2) bekezdés b) pontjában foglalt kivétellel - a szülő kezdeményezésére, illetve, ha az eljárást e rendelet szerint nem a szülő kezdeményezi, a szülő egyetértésével indul. A szülő az eljárás megindítását a szakértői és rehabilitációs bizottságnál kezdeményezheti. Ha a szülő kéri, az óvoda, az iskola köteles közreműködni a kérelem elkészítésében.

(2) A sajátos nevelési igény fennállásának megállapítására vonatkozó szakértői vélemény készítését a szülő bármikor kérheti.

(3) Ha a nevelési tanácsadó vagy a családvédelmi intézmény megítélése szerint a gyermek, tanuló szakértői vizsgálata szükséges,

a) az indok közlésével javasolja a szülőnek a szakértői vizsgálaton való megjelenést és részvételt, a szülő egyetértése esetén gondoskodik arról, illetve közreműködik abban, hogy a vizsgálati kérelem három munkanapon belül kiállításra kerüljön,

b) a javaslattétellel egyidejűleg köteles a szülőt tájékoztatni a vizsgálatok eredményeinek lehetséges következményeiről, a szülőnek a vizsgálattal és annak megállapításaival kapcsolatos jogairól,

c)

(4) A szülő egyetértése esetén a szakértői vélemény készítésére irányuló - a szülő által aláírt - kérelmet a nevelési tanácsadó és a családvédelmi intézmény megküldi

a) a szakértői és rehabilitációs bizottságnak,

b)

(5) E rendelet alkalmazásában halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, aki megfelel a közoktatásról szóló törvény 121. § (1) bekezdés 14. pontjában foglaltaknak, továbbá az is, akit a gyermekvédelmi szakellátás keretében átmeneti nevelésbe vettek.

(6) A szakértői és rehabilitációs bizottság eljárása központilag kiadott kérelem-nyomtatványon kezdeményezhető. A kérelemnek tartalmaznia kell a szülő tájékoztatását a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményével kapcsolatos tudnivalókról, a szülőt megillető jogokról és a szülői kötelezettségekről.

(7)

11. § (1) A szakértői vizsgálat időpontját a szakértői és rehabilitációs bizottság határozza meg, és erről, valamint a szakértői vizsgálat helyéről a szülőt értesíti. A szakértői vizsgálat időpontjáról szóló értesítést a vizsgálat kezdeményezésétől számított tíz munkanapon belül meg kell küldeni a szülőnek. A szakértői vizsgálat időpontját a vizsgálat kezdeményezésétől számított negyven munkanapon belüli időpontra kell kitűzni.

(2) A szakértői vizsgálat megkezdéséhez a szülői felügyeletet gyakorló szülők jelenléte szükséges. Kétség esetén vélelmezni kell, hogy a vizsgálaton megjelent szülő a távollévő szülő képviselőjére jogosult. Erről a szülőt tájékoztatni kell, az ezzel kapcsolatos nyilatkozatát be kell szerezni. A szakértői vizsgálat során a szülő köteles közreműködni, a vizsgálaton - annak zavarása nélkül - jogosult mindvégig jelen lenni.

(3)-(4)

(5) A szakértői vizsgálat lefolytatásának részletes eljárási rendjét az 5. számú melléklet tartalmazza.

12. § (1) A közoktatásról szóló törvény 30. § (9) bekezdése alapján egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből a tanuló teljesítményének értékelése, minősítése alóli mentesítés céljából szakértői vizsgálat indítható:

a) az iskolai nevelés-oktatás első-hatodik évfolyamán január 31-ig szükség szerint bármikor,

b) az a) pontban meghatározott időszakot követően annak a tanévnek március 31. napjáig, amelyben az adott tantárgy tanulását a tanuló megkezdte.

(2) A szakértői és rehabilitációs bizottság eljárását az (1) bekezdésben meghatározott célból, az ott megjelölt időszaknál későbbi időpontban csak a kiskorú tanuló szülője, illetve a nagykorú tanuló kezdeményezheti. A vizsgálati kérelemhez csatolni kell az érintett iskola igazgatójának a vizsgálat szükségességével kapcsolatos egyetértő nyilatkozatát. Az iskola igazgatója a döntéséhez beszerzi a tanuló osztályfőnöke és az adott tantárgyat tanító pedagógus véleményét. Az iskola igazgatója egyetértésének hiányában a szakértői és rehabilitációs bizottság vezetője vagy az általa kijelölt szakértői bizottsági tag - a tanuló meghallgatása után - dönt a vizsgálat szükségességéről vagy a kérelem elutasításáról. A kérelem elutasításáról szóló döntést írásba kell foglalni. A döntés tekintetében a szakértői vélemény felülvizsgálatával kapcsolatos rendelkezéseket kell alkalmazni.

(3) Ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget nem érte el, a szakértői és rehabilitációs bizottság újabb időpontot tűz ki a szakértői vizsgálatra, egyúttal a szülőt tájékoztatja, hogy a gyermeknek óvodai nevelésben kell részt vennie, és a gyermek fejlettségéről a lakóhely, ennek hiányában a tartózkodási hely szerint illetékes jegyzőt értesíti. A jegyzőt abban az esetben is értesíteni kell, ha a gyermek a közoktatásról szóló törvény 24. § (5) bekezdése alapján a hetedik életévében újabb nevelési évet kezd az óvodában.

(4) Ha az iskolába lépéshez szükséges fejlettség megállapítása vagy a kijelölt iskolába való felvétel céljából kezdett szakértői vizsgálat a beíratásra meghatározott időpontig nem fejeződik be, a szakértői bizottság e tényről a szülő részére igazolást ad.

13. § (1) A szakértői és rehabilitációs bizottság a lefolytatott vizsgálatok alapján készíti el a szakértői véleményét. A szakértői vélemény elkészítésének szakmai követelményeit a 6. számú melléklet tartalmazza. A szakértői és rehabilitációs bizottság tagjai a gyermek, tanuló fogyatékoságára, fejlesztést igénylő képességeire, készségeire vonatkozó megállapítást közösen alakítják ki. A szakértői véleményt a bizottság vizsgálatban közreműködő tagjai írják alá.

(2) A szakértői és rehabilitációs bizottság tájékoztatja a szülőt azokról a lehetőségekről, amelyek alapján gyermeke a korai fejlesztésben és gondozásban, az óvodai nevelésben részt vehet, tankötelezettségének, illetve a fejlesztő felkészítésének eleget tehet. A kijelölt intézményt a szülő választja ki a szakértői és rehabilitációs bizottság által javasolt intézmények közül. A szakértői és rehabilitációs bizottság nem jelölhet ki olyan intézményt, amely ismeretei szerint az előírt feltételeknek nem felel meg. Ha a gyermeket, tanulót a kijelölt óvoda, iskola nem veszi fel, erről a szakértői bizottság értesíti a gyermek, tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes jegyzőt.

(3) A szakértői és rehabilitációs bizottság a jegyző, főjegyző által a közoktatásról szóló törvény 91. § (4) bekezdés e) pontja alapján megküldött adatok alapján jegyzéket készít (a továbbiakban: intézményi jegyzék) azokról a közoktatási intézményekről, amelyek részt vesznek a gyermek, tanuló különleges gondozásában. A jegyzéket a vizsgálaton megjelent szülő részére megtekintésre át kell adni, valamint meg kell küldeni a szakértői és rehabilitációs bizottság székhelye szerint illetékes regionális államigazgatási hivatalnak.

(4) Ha a szakértői és rehabilitációs bizottság a nevelési tanácsadó megkeresésére készít szakvéleményt, a nevelési tanácsadó által már elvégzett vizsgálatokat - amennyiben azokat egy éven belül folytatták le - nem kell megismételnie, elegendő azokat szükség szerint kiegészítenie.

(5) A sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók részére a korai fejlesztés és gondozás, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás, a fejlesztő felkészítés igénybevételével összefüggő utazási költség megtérítéséhez szükséges igazolást a szakértői és rehabilitációs bizottság vezetője központilag kiadott nyomtatványon állítja ki. A szolgáltatás igénybevételét az ellátást nyújtó közoktatási intézmény vezetője igazolja.

(6) Az ellátást nyújtó közoktatási intézmény a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló és kísérője részére a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezmény igénybevételére jogosító igazolást és utazásnyilvántartó-lapot ad ki

központilag kiadott nyomtatványon, továbbá a kiadott nyomtatványokról - az átadás időpontját és az átvevő aláírását tartalmazó - nyilvántartást vezet. Az ellátást nyújtó közoktatási intézmény a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló legfeljebb két fő kísérője részére ad ki igazolást és utazás-nyilvántartó lapot, és az igazoláson a kísérői létszámot feltünteti.

14. § (1) A szakértői és rehabilitációs bizottság a szakértői véleményében tesz javaslatot a gyermek, tanuló különleges gondozás keretében történő ellátására, az ellátás módjára, formájára és helyére, az ellátáshoz kapcsolódó pedagógiai szakszolgálatra, a szükséges szakemberre és annak feladataira. A szakértői véleménynek tartalmaznia kell

a) a gyermek, tanuló és a szülő nevét, a gyermek, tanuló születési idejét, lakóhelyét és tartózkodási helyét,

b) a szakértői vizsgálat rövid leírását,

ba) a fogyatékosagra vagy annak kizárására vonatkozó megállapítást, az azt alátámasztó tényeket,

bb) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődése tartós és súlyos rendellenességének megállapítására vagy kizárására vonatkozó tényeket,

bc) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődése súlyos rendellenességének megállapítására vagy kizárására vonatkozó tényeket,

c) a korai fejlesztés és gondozás szükségességét, az ennek keretében nyújtott szolgáltatásokat, valamint azok idejét, a fejlesztéssel kapcsolatos szakmai feladatokat, valamint annak megjelölését, hogy a feladatokat milyen ellátás keretében mely intézmény biztosítja,

d) annak megállapítását, hogy a gyermek, tanuló az e célra létrehozott, a fogyatékoság típusának, illetve a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődése tartós és súlyos rendellenességének megfelelő nevelési-oktatási intézményben, osztályban, csoportban, tagozaton vagy a többi gyermekkel, tanulóval közösen is részt vehet az óvodai nevelésben, iskolai nevelésben-oktatásban, kollégiumi nevelésben,

e) annak megállapítását, hogy a sajátos nevelési igényű tanuló a tankötelezettségét kizárólagosan iskolába járással vagy a szülő választása szerint iskolába járással vagy magántanulóként, illetve kizárólagosan magántanulóként teljesítheti,

f) ha a tanuló a tankötelezettségét kizárólagosan magántanulóként teljesítheti, a heti foglalkoztatás idejét és a felkészüléshez szükséges szakembereket,

g) annak megállapítását, hogy a tanuló a tankötelezettségét fejlesztő iskolai oktatás, illetőleg egyéni fejlesztő felkészítés keretében teljesíti,

h) a gyermek, tanuló fogyatékoságnak megfelelő

ha) óvodára, csoportra,

hb) általános iskolára, csoportra, osztályra, tagozatra (a továbbiakban: kijelölt iskola),

hc) diákotthonra, kollégiumra [a *h)* pont alattiak a továbbiakban együtt: kijelölt nevelési-oktatási intézmény] vonatkozó javaslatot és a kijelölt nevelési-oktatási intézmény megjelölését,

i) a kijelölt iskolába való beíratás és a hivatalból történő felülvizsgálat időpontját,

j) a gyermek, tanuló nevelésével, oktatásával kapcsolatos sajátos követelményeket, fejlesztési feladatokat, javaslatot az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítésre,

k) a szükséges szakemberre, annak végzettségére és szakképesítésére vonatkozó javaslatot,

l) nem helyi önkormányzat által fenntartott pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézmény által elkészített szakvélemény esetén a közoktatási megállapodást kötő önkormányzat nevét és székhelyét, továbbá az intézmény működési területét, illetve az e rendeletre való utalást,

m) a szülő tájékoztatását arról, hogy

ma) a gyermek, tanuló különleges gondozás keretében történő ellátására a szakértői véleményben foglaltak szerint akkor kerülhet sor, ha az abban foglaltakkal egyetért,

mb) amennyiben a szakértői véleményben foglaltakkal nem ért egyet, a szakértői és rehabilitációs bizottság köteles erről a tényről a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes jegyzőt (a továbbiakban: illetékes jegyző) tájékoztatni,

mc) a szülő közvetlenül is eljárást indíthat az illetékes jegyzőnél a szakértői vélemény felülvizsgálatát kezdeményezve,

md) a szakértői véleményben foglaltakkal kapcsolatos egyetértését vagy egyet nem értését írásban kell közölnie,

me) amennyiben a szakértői vélemény kézhezvételétől számított tíz munkanapon belül nem tesz nyilatkozatot és nem indítja meg a jegyzői eljárást, az egyetértését megadottnak kell tekinteni.

(2) Ha a fővárosi, megyei területi gyermekvédelmi szakszolgálat értesítése szerint a szakértői és rehabilitációs bizottság eljárásával egyidejűleg a gyermek, tanuló átmeneti vagy tartós nevelésbe vételével kapcsolatos eljárás is folyik, a szakértői véleményt a kijelölt gondozási helyről szóló tájékoztatás megérkezését követően lehet elkészíteni.

(3) A szakértői vizsgálat befejezését követően a szülőt tájékoztatni kell a szakértői vizsgálat megállapításairól, a szakértői vélemény várható tartalmáról, a szülői jogokról és kötelezettségekről. A tájékoztatás tényét, a tájékoztatási kötelezettség teljesítését írásba kell foglalni, és a szülővel alá kell íratni.

(4)

(5) A szakértői véleményt - a vizsgálat lezárását követő huszonkét munkanapon belül - kézbesíteni kell a szülőnek. A szülőnek - a kézhezvételétől számítva - tíz munkanap áll rendelkezésre a szakértői vélemény felülvizsgálatának kezdeményezésére. A kézbesítés történhet postai úton, személyesen vagy kézbesítő útján. A kézbesítés napja az a nap, amelyen a szakértői vélemény szülő általi átvétele megtörtént.

15. § (1) Ha a szakértői és rehabilitációs bizottság a nevelési év, tanítási év (szorgalmi idő) alatt állapítja meg, hogy a gyermek, tanuló sajátos nevelési igényű,

a) a szakértői véleményében abban az esetben javasolhatja, hogy a gyermeket a nevelési évben a kijelölt óvoda, a tanulót a kijelölt iskola átvegye, ha az a gyermeket, tanulót fogadni tudja,

b) és a gyermeket, tanulót a kijelölt óvoda, iskola nem tudja fogadni, illetve a gyermek, tanuló a többi gyermekkel, tanulóval közösen vesz részt az óvodai nevelésben, iskolai nevelésben-oktatásban, az óvodai csoport, iskolai osztály átlaglétszámának számításánál az adott nevelési évben, tanévben egy gyermekként kell figyelembe venni.

(2) A szakértői és rehabilitációs bizottság a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló részére nem jelölhet ki olyan nevelési-oktatási intézményt, amellyel a vizsgálatában részt vevő szakemberek közül bármelyik foglalkoztatási jogviszonyban áll.

(3) Ha a sajátos nevelési igény megállapítására a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenessége miatt kerül sor, a gyermek, tanuló a többi gyermekkel, tanulóval együtt vesz részt az óvodai nevelésben, iskolai nevelésben-oktatásban.

(4) Ha a szülő nem élt a felülvizsgálat kezdeményezésének jogával, a szakértői véleményt a szakértői és rehabilitációs bizottság

a) a kijelölt nevelési-oktatási intézménynek,

b) abban az esetben, ha a gyermek az adott évben betölti az ötödik életévét vagy ennél idősebb, a lakóhely, ennek hiányában a tartózkodási hely szerint illetékes jegyzőnek,

c) abban az esetben, ha a sajátos nevelési igény megállapítására a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenessége miatt került sor, a gyermek, tanuló nevelését, oktatását végző óvoda, iskola szerint illetékes nevelési tanácsadónak megküldi.

16. § (1) Ha az óvodai nevelés, iskolai nevelés és oktatás a többi gyermekkel, tanulóval közös óvodai csoportban, iskolai osztályban azért nem szervezhető meg, mert az intézményi jegyzékben nincsen megfelelő óvoda, iskola, a szakértői és rehabilitációs bizottság a szakvéleményét megküldi a gyermek, tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes községi, városi, megyei jogú városi, fővárosi kerületi önkormányzat jegyzőjének. A jegyző intézkedik arról, hogy a gyermek, tanuló kötelező felvételét ellátó nevelési-oktatási intézmény kijelölésre kerüljön. A jegyző huszonkét munkanapon belül tájékoztatja az intézkedéséről a szakértői és rehabilitációs bizottságot.

(2) Ha a tanuló iskolát kíván változtatni, szándékáról a tanuló szülőjének írásban tájékoztatnia kell az illetékes szakértői és rehabilitációs bizottságot. A szakértői és rehabilitációs bizottság, amennyiben az az iskola, amelybe a tanuló az átvételét, felvételét kéri, az adott fogyatékosra tekintettel szerepel az intézményi jegyzékben, a bejelentést tizenöt munkanapon belül írásban tudomásul veszi, és szakértői véleményének az iskola kijelölésére és az iskolába történő beiratkozásra vonatkozó rendelkezéseit módosítja. Ha az iskola nem, vagy nem az adott fogyatékosra tekintettel szerepel az intézményi jegyzékben, a szakértői és rehabilitációs bizottság a tanuló - szükség szerinti - vizsgálata után új szakvéleményt készít. A tanuló vizsgálata mellőzhető, ha a meglévő vizsgálati eredmények kiegészítésére nincs szükség. E rendelkezéseket alkalmazni kell az óvoda, a kollégium, a korai fejlesztés és gondozás vagy a fejlesztő felkészítés feladataiban közreműködő intézmény változásakor is. Az e bekezdésben meghatározott intézkedéseket, ha a gyermek, tanuló vizsgálatára nincs szükség, a szakértői és rehabilitációs bizottság vezetője vagy az általa kijelölt szakértői bizottsági tag hajtja végre.

17. § (1) Ha a gyermek, tanuló első vizsgálatát végző tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság megítélése szerint a gyermek, tanuló halmozottan fogyatékos, a szülő egyetértésével kiegészítő vizsgálat elvégzését kezdeményezheti a gyermek, tanuló testi, érzékszervi fogyatékoságának megfelelő országos szakértői és rehabilitációs feladatokat ellátó bizottságnál.

(2) A tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság az enyhe értelmi fogyatékosra csak abban az esetben állapíthatja meg, ha azt a házi orvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi tevékenységről szóló 4/2000. (II. 25.) EüM rendelet 4. § (3) bekezdés e) pontjában foglaltak alapján, a 7. számú melléklet szerint kiállított orvosi adatlap adatai vagy a gyermek fejlődése (3) bekezdés szerinti folyamatos figyelemmel kísérésének adatai igazolják.

(3) Ha az orvosi adatlap adatai és a szakértői és rehabilitációs bizottság eljárása során készített orvosi szakvélemény, valamint a pedagógiai, továbbá pszichológiai vizsgálat során kialakított elsődleges képességbecslés alapján valószínűsíthető az enyhe értelmi fogyatékos, a gyermeknek folyamatos figyelemmel kísérésben kell részt vennie. A folyamatos figyelemmel kísérés ideje alatt a gyermek, tanuló a lakóhelye szerinti vagy a választott óvodában, illetve általános iskolában a többi gyermekkel, tanulóval együtt vesz részt az óvodai nevelésben, iskolai nevelésben-oktatásban. A folyamatos figyelemmel kísérés a pedagógiai, illetve a pszichológiai vizsgálatot követő hónapban indul és a vizsgálatot követő nevelési év, tanév végéig tart. A folyamatos figyelemmel kísérés ideje egy nevelési évvel, tanévvel meghosszabbítható. A folyamatos figyelemmel kísérés ideje alatt a gyermek vizsgálatát a statisztikai adatszolgáltatás során is lezáratlan vizsgálatként kell nyilvántartani.

(4) A folyamatos figyelemmel kísérés kezdetén a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság meghatározza a megfigyelésben közreműködő pedagógus feladatait.

(5) A folyamatos figyelemmel kísérés ideje alatt a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság képviselője legalább két alkalommal, az óvodai foglalkozáson, illetve a tanítási órán megfigyeli a gyermeket, tanulót. A folyamatos figyelemmel kísérés végén a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság megvizsgálja a gyermek, tanuló fejlődését, és tapasztalatai alapján - a vizsgálatok összegezésének eredményeként - készíti el szakértői véleményét.

(6) A folyamatos figyelemmel kísérés ideje alatt a pedagógus - a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság útmutatása szerint - a gyermek, tanuló fejlődéséről rendszeresen, de legalább negyedévente részletes értékelést készít. A folyamatos figyelemmel kísérés ideje alatt a pedagógus legalább havonta egyszer ismerteti a szülővel megállapításait, és segítséget nyújt az otthoni neveléshez. A folyamatos figyelemmel kísérés végén a részletes értékelést a pedagógus átadja a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságnak.

(7)

18. § (1) Ha a gyermek, tanuló sajátos nevelési igényű, a szakértői és rehabilitációs bizottság hivatalból, hatósági megkeresésre vagy szülői kérelemre felülvizsgálati eljárást folytat le. A felülvizsgálati eljárásra - a folyamatos figyelemmel kísérés kivételével - a szakértői és rehabilitációs bizottsági vizsgálatra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

(2) Ha a rendelet másképp nem rendelkezik, a szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményét a végrehajthatásának megkezdését követő első nevelési év, tanév eltelte után hivatalból felül kell vizsgálni. Az enyhe értelmi fogyatékos gyermek, tanuló, valamint a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos, illetve súlyos rendellenességével küzdő tanuló első hivatalból történő felülvizsgálatában nem vehet részt az, aki a szakértői vélemény megalkotásában közreműködött.

(3) Ha a gyermek, tanuló enyhe értelmi fogyatékos, illetve a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos, illetve súlyos rendellenességével küzd, a szakértői véleményt az első hivatalból történő felülvizsgálat után a tanuló tizenkét éves koráig minden második, azt követően és egyéb fogyatékoság esetén minden harmadik tanévben hivatalból felül kell vizsgálni. Az e bekezdésben foglaltak nem alkalmazandók akkor, ha a testi fogyatékos, a beszéd-, az érzékszervi, a középsúlyos értelmi fogyatékos, a halmozottan fogyatékos tanuló a többi tanulótól külön, a fogyatékoság típusának megfelelően létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben tanul, továbbá - a fogyatékoság típusától függetlenül - akkor, ha a tanuló már betöltötte a tizenhatodik életévét.

(4)

19. § (1) A szülő - az első, hivatalból történő felülvizsgálattól számított egy év eltelte után - a felülvizsgálati eljárást bármikor kezdeményezheti. A szakértői és rehabilitációs bizottság a szülő kérelmére akkor köteles lefolytatni a felülvizsgálati eljárást, ha a hivatalból történő felülvizsgálat óta több mint hat hónap telt el, és a soron következő, hivatalból történő felülvizsgálat időpontjái több mint hat hónap van hátra.

(2) Ha a felülvizsgálatra a közoktatási intézményben kerül sor, a vizsgálat időpontjáról és helyéről - a szakértői és rehabilitációs bizottsággal történő egyeztetés alapján - a gyermek, tanuló nevelését, nevelését-oktatását ellátó közoktatási intézmény a felülvizsgálat időpontja előtt legalább öt munkanappal értesíti a szülőt.

(3) Teljes körű vizsgálati eljárást kell lefolytatni

a) az enyhén értelmi fogyatékos, valamint a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos, illetve súlyos rendellenességével küzdő gyermek, tanuló első és második hivatalból történő felülvizsgálati eljárásában,

b) ha arra a hatósági megkeresésben foglaltak teljesítéséhez szükség van,

c) a szülő kérésére indított eljárásban, feltéve, hogy az utolsó teljes körű vizsgálat óta több mint két év telt el.

(4) Ha a szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleménye alapján a tanuló sajátos nevelési igényének megfelelő ellátására a továbbiakban nincs szükség, a tanuló a következő tanévet a kötelező felvételt biztosító vagy a választott iskolában kezdi meg. A szakértői és rehabilitációs bizottság a szakértői véleményét megküldi a szülőnek, a kijelölt iskolának, a lakóhely szerinti kötelező felvételt biztosító iskolának és a lakóhely szerint illetékes jegyzőnek.

(5) A szakértői és rehabilitációs bizottság kezdeményezi az Oktatási Hivatalnál a közoktatási intézmény hatósági, a fenntartónál pedig szakmai ellenőrzését, ha a felülvizsgálati eljárás során vagy az értékelő lap alapján azt indokoltnak tartja.

A nevelési tanácsadás

20. § (1) A nevelési tanácsadás keretében kell szakvéleményt készíteni

a) abban az esetben, ha a szülő kéri,

b) az iskolába lépéshez szükséges fejlettség megállapítása céljából

ba) abban az esetben, ha a gyermek nem járt óvodába,

bb) óvodába járó gyermek esetén annak megítélésére, hogy hétéves korában szükséges-e újabb nevelési évet kezdenie,

c) a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló óvodai nevelésével, illetve iskolai nevelésével és oktatásával kapcsolatos feladatok meghatározása céljából.

(2) Ha az óvodai nevelésben való kötelező részvétel alóli felmentés céljából benyújtott szülői kérelmet az óvoda elutasítja, a fenntartói döntéshez a nevelési tanácsadó ad szakvéleményt.

(3) A lakóhely, ennek hiányában a tartózkodási hely szerint illetékes jegyzőt értesíteni kell, ha a gyermek a közoktatásról szóló törvény 24. § (5) bekezdése alapján a hetedik életévében újabb nevelési évet kezd az óvodában.

(4) A szülő, ha gyermeke nem jár óvodába, abban az évben, amelyben gyermeke eléri a tankötelezettség kezdetéhez előírt életkort, január 15. és március 31. között, a nevelési tanácsadó által meghatározott időpontban köteles gyermekét elvinni a nevelési tanácsadóba annak megállapítása céljából, hogy gyermeke elérte-e az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget.

(5) Ha a gyermek nem vett részt óvodai nevelés keretében folyó foglalkozáson, és tankötelezettségét abban az évben, amelyben a hatodik életévét betöltötte, nem tudta megkezdeni, mivel az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget nem érte el, a nevelési tanácsadó kezdeményezi az óvoda vezetőjénél az óvodai foglalkozáson való részvétel alóli felmentés visszavonását. Az óvoda vezetője tájékoztatja a szülőt, hogy gyermekét az óvodába be kell íratnia.

(6) Ha a nevelési tanácsadó megítélése szerint a gyermeknél a sajátos nevelési igény valószínűsíthető, javasolja a szülőnek, hogy gyermekével jelenjen meg a szakértői és rehabilitációs bizottság vizsgálatán, saját vizsgálatának eredményeit és a rendelkezésre álló egyéb iratokat pedig megküldi a szakértői és rehabilitációs bizottság részére. Ha a szakértői és rehabilitációs bizottság a vizsgálatának eredménye alapján arra a következtetésre jut, hogy a gyermek, tanuló ellátása nem tartozik a feladatkörébe, az iratokat részletes indokolásával, kiegészítő vizsgálatának eredményeivel együtt - a szülő egyidejű értesítése mellett - visszaküldi a nevelési tanácsadónak. A szakértői és rehabilitációs bizottság, illetve a nevelési tanácsadó közötti vitában - bármelyik fél megkeresésére - az Oktatási Hivatal által felkért, a közoktatásról szóló törvény 101. §-a szerinti szakértőkből álló bizottság dönt. Az Oktatási Hivatal a Szakmai Szolgáltató Intézményt is felkérheti a döntésre.

21. § (1) A nevelési tanácsadó

a) a fejlesztő foglalkozáson részt vevő gyermekek, tanulók részére nyújtott ellátást munkanaplóban rögzíti,
b) a nevelési tanácsadás keretében folyamatos ellátásban, terápiás gondozásban részesülő gyermekek, tanulók fejlődését, állapotát egyéni fejlesztési lapon kíséri figyelemmel.

(2) A nevelési tanácsadó szakvéleményének tartalmaznia kell:

a) a gyermek, tanuló és a szülő nevét, a gyermek, tanuló születési idejét, lakóhelyét, ennek hiányában tartózkodási helyét,

b) a vizsgálat rövid leírását, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség fennállásával vagy kizárásával összefüggő megállapítást és az azt alátámasztó tényeket,

c) javaslatot a gyermek óvodai nevelésével, a tanuló iskolai nevelésével és oktatásával kapcsolatosan, az ezzel összefüggő fejlesztési célokat, az egyéni vagy csoportos fejlesztést végző pedagógus szakképzettségére vonatkozó javaslatokat és az arra való figyelemfelhívást, hogy a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló csak a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható,

d) annak megállapítását, hogy a gyermek, tanuló a tanulmányi kötelezettségének magántanulónaként tehet eleget, illetve az egyéni foglalkozásra, felzárkóztatásra vagy fejlesztő foglalkoztatásra szorul,

e) annak előírását, hogy a gyermeknek, tanulóknak a nevelési tanácsadás keretében biztosított fejlesztő foglalkozáson kell részt vennie, ennek időkeretét,

f) figyelmeztetést arra vonatkozóan, hogy amennyiben a szülő a szakvéleményben foglaltakat nem fogadja el, a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes községi, városi, megyei jogú városi, fővárosi kerületi önkormányzat jegyzőjénél eljárást kezdeményezhet a szakvélemény felülvizsgálata céljából, illetve, hogy az eljárást a nevelési tanácsadó is kezdeményezheti.

(3) A nevelési tanácsadó szakvéleményét a gyermek vizsgálata alapján készíti el. A nevelési tanácsadó szakvéleményét a nevelési tanácsadó, illetve a nevelési tanácsadás feladatait is ellátó egységes pedagógiai szakszolgálat vezetője és a vizsgálatban közreműködő szakemberek írják alá. A szakvéleményt át kell adni a szülőnek, illetve meg kell küldeni az érintett nevelési-oktatási intézménynek.

(4) A nevelési tanácsadó a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló fejlődését az első vizsgálatot követő második évben, ezt követően háromévenként felülvizsgálja.

(5) Amennyiben a szülő a nevelési tanácsadó segítségét kéri anélkül, hogy a vizsgálat a gyermek óvodai nevelésével, iskolai nevelésével-oktatásával összefüggésben lenne, a nevelési tanácsadó a szülő kérésére szakvéleményt készít, amelyet csak a szülőnek kell megküldeni.

22. § (1) A nevelési tanácsadó a szakvéleményében foglaltak végrehajtásának ellenőrzése keretében feltárja a gyermek, tanuló fejlődését segítő, illetve hátráltató körülményeket, hiányosságokat. A hiányosságok megszüntetése érdekében szükség szerint tájékoztatást nyújt az érintett nevelési-oktatási intézmény vezetőjének, pedagógusainak, nevelőtestületének, közreműködik a megoldási javaslatok kidolgozásában, felhívja a fenntartó figyelmét, ha intézkedés megtétele érdekében azt indokoltan tartja.

(2) A nevelési tanácsadó az (1) bekezdésben meghatározott feladatainak végrehajtásához éves munkatervet készít, amelyet megküld az érintett nevelési-oktatási intézménynek és fenntartójának.

23. § (1) A megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzdő gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése és oktatása kezdetén a nevelési tanácsadó a helyszínen az érintett pedagógussal egyeztetve a szakértői véleményben foglaltak végrehajtását, a tanuló felkészítését szolgáló egyéni fejlesztési terv elkészítését és végrehajtását.

(2) A megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzdő gyermek óvodai nevelését, a tanuló iskolai nevelését és oktatását a nevelési tanácsadó a nevelési évben, illetve a tanítási évben legalább egy alkalommal, az óvodai foglalkozáson, illetve a tanítási órán megfigyeli. A nevelési, illetve a tanítási év végén - a gyermek, tanuló fejlesztésében részt vevő pedagógusok bevonásával - a nevelési tanácsadó összegezi a gyermek, tanuló fejlődését, és megküldi a szakértői és rehabilitációs bizottságnak.

(3) A nevelési tanácsadó eljárására a 10. § (1)-(3) bekezdését, a (4) bekezdés a) pontját, a 11. § (1)-(2) bekezdését, a 12. §-t, a 14. § (3) és (5) bekezdését, valamint a 19. § (1)-(2) és (5) bekezdését megfelelően alkalmazni kell.

24. § (1) A nevelési tanácsadás keretében nyújtott iskolapszichológiai szolgáltatás feladata feltárni, megelőzni, megszüntetni azokat a problémákat, amelyek

- a) megnehezíthetik, megnehezítik a tanulónak a tanulótársaival, a pedagógusokkal való kapcsolatteremtését, közösségbe történő beilleszkedését,
- b) a tanulónál eredménytelenséget, teljesítménycsökkenést okozhatnak, okoznak,
- c) az iskolában konfliktushelyzetek kialakulását eredményezhetik, eredményezik,
- d) iskolai erőszak kialakulásához vezethetnek, vezetnek.

(2) Az iskolapszichológusi ellátás céljait, a szükséges pszichológiai fejlesztési feladatokat az iskolapszichológus határozza meg, aki indokolt esetben kezdeményezi a tanuló vizsgálatának folytatását a nevelési tanácsadás keretében.

(3) Az iskolapszichológus a nevelőtestületi értekezleten ismerteti megállapításait, javaslatot tehet a tanuló személyiségfejlesztése érdekében indokolt pedagógiai módszerek alkalmazására, továbbá arra, hogy az iskola pedagógusai, vezetői milyen módon működhetnek közre a fejlesztési feladatokban.

(4) Az e bekezdésben foglaltakat a kollégiumok tekintetében is alkalmazni kell.

A korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés

25. § (1) A korai fejlesztés és gondozás a tanév rendjéhez igazodik (a továbbiakban: fejlesztési év). A korai fejlesztés és gondozás fejlesztési év közben is megkezdhető. A korai fejlesztés, gondozás szervezője az ellátott gyermekről a központilag kiadott forgalmi naplóban nyilvántartást vezet.

(2) A korai fejlesztés és gondozás egyéni foglalkozás, illetve legfeljebb három-öt gyermekből álló csoportfoglalkozás keretében valósítható meg.

(3) A korai fejlesztés és gondozás keretében a fejlesztési feladatok végrehajtásához rendelkezésre álló minimális időkeretként a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményében meghatározottak szerint

a) egyéni foglalkozás esetén a gyermek

aa) nulla-hároméves kora között legalább heti két órát,

ab) három-ötéves kora között legalább heti négy órát,

b) csoportfoglalkozás esetén a gyermek

ba) nulla-hároméves kora között legalább heti négy órát,

bb) három-ötéves kora között legalább heti hat órát

kell biztosítani. Amennyiben a gyermek egyéni és csoportfoglalkozáson is részt vesz, a minimális heti foglalkoztatási óraszámot a csoportfoglalkozásokra vonatkozó rendelkezések szerint kell meghatározni.

(4) Ha a korai fejlesztés és gondozás minimális időkeretének igénybevétele nem oldható meg közoktatási intézményben, a gyermek fejlesztésére otthoni ellátás keretében kerül sor. Otthoni ellátás esetén a (3) bekezdésben meghatározott időkeretet - a szülő egyetértésével és a gondozásba történő bevonásával - a fejlesztési év átlagában kell teljesíteni.

(5) A korai fejlesztés és gondozás feladatainak a megvalósításában a szülő közreműködhet.

26. § (1) A korai fejlesztés és gondozás feladatait a szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleménye alapján kidolgozott, egy fejlesztési évre készített egyéni fejlesztési terv alapján kell végezni. Az egyéni fejlesztési tervet a korai fejlesztést és gondozást végző vagy irányító gyógypedagógus (terapeuta), konduktor készíti el. Ha a korai fejlesztést és gondozást a fejlesztési év közben kezdik meg, az egyéni fejlesztési tervet a fejlesztési év hátralévő időszakára kell elkészíteni. Az egyéni fejlesztési terv szükség szerint módosítható. Az egyéni fejlesztési tervnek tartalmaznia kell - a gyermek állapotától függően - az értelmi, a hallás-, a látásfejlesztés, az adaptációs tréning, a mozgásfejlesztő terápiák, a logopédiai terápiák, a pszichológiai fejlesztés feladatait. Az egyéni fejlesztési terv egy példányát meg kell küldeni a szakértői és rehabilitációs bizottságnak.

(2) A korai fejlesztést és gondozást végző gyógypedagógus (terapeuta), konduktor, illetve más szakember központilag kiadott nyomtatványon gyermekenként egyéni fejlesztési naplót vezet, és a gyermek fejlődését a korai fejlesztést és gondozást végző vagy irányító gyógypedagógus (terapeuta), konduktor a fejlesztési év végén - központilag kiadott nyomtatványon (a továbbiakban: értékelési lap) - értékeli. Az értékelési lapot négy példányban kell kiállítani: két példányát meg kell küldeni a szülőnek, egy példányát a szakértői és rehabilitációs bizottságnak, egy példány a korai fejlesztés és gondozás feladatait ellátó intézménynél marad.

(3) Ha a korai fejlesztés és gondozás gyógypedagógiai tanácsadó, korai fejlesztő és gondozó központban, konduktív pedagógiai intézetben, bölcsődében, fogyatékosok ápoló, gondozó otthonában (a továbbiakban a feladatellátásban közreműködő intézmények együtt: korai fejlesztés és gondozás feladataiban részt vevő intézmény) valósul meg, és a gyermek intézményt változtat, vagy az otthoni ellátás helyett korai fejlesztés és gondozás feladataiban részt vevő intézményben helyezik el, a szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményét, az előző fejlesztési évre, valamint ha a változás fejlesztési év közben történik, az adott fejlesztési évre készített egyéni fejlesztési tervet és az értékelési lapot a fogadó intézménynek meg kell küldeni. A fogadó intézménynek a szakértői véleményt, az egyéni fejlesztési tervet és az értékelési lapot intézményváltás esetén a küldő intézmény, az otthoni ellátás megszűnése esetén a szakértői és rehabilitációs bizottság küldi meg.

(4) Ha a korai fejlesztést és gondozást otthoni ellátás keretében szervezik meg, a szakértői és rehabilitációs bizottság gondoskodik a szükséges szakemberről utazó gyógypedagógus alkalmazásával, a gyermek lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb lévő közoktatási intézményben vagy a korai fejlesztés és gondozás feladatában részt vevő intézményben foglalkoztatott szakember megbízásával vagy ezekben az intézményekben szervezett foglalkoztatására történő beutalással.

(5) A szakértői és rehabilitációs bizottság az egyéni fejlesztési tervet megvizsgálja, és szükség szerint az átdolgozását kezdeményezi. A szakértői és rehabilitációs bizottság az értékelési lap megállapításai vagy a gyermek vizsgálata, felülvizsgálata alapján szükség szerint módosítja a szakvéleménynek a korai fejlesztés és gondozás megszervezésével kapcsolatos előírásait.

27. § (1) A 9-18. §-ban foglaltakat a korai fejlesztés és gondozás tekintetében az e §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A szakértői és rehabilitációs bizottság a tizennyolc hónapnál fiatalabb gyermek szakértői véleményét újabb vizsgálat nélkül, a magasabb összegű családi pótlékra jogosító igazolás kiadására jogosult szakorvos által kiadott igazolás alapján is elkészítheti.

(3) A szakértői és rehabilitációs bizottság a gyermek állapotát abban az évben, amelyben az ötödik életévét betölti, a januártól májusig terjedő időszakban felülvizsgálja annak meghatározása céljából, hogy a tankötelezettség teljesítésének megkezdéséig a gyermeknek óvodai nevelésben vagy fejlesztő felkészítésben kell-e részt vennie. A szakértői és rehabilitációs bizottságnak évente legfeljebb egy alkalommal el kell végeznie a gyermek felülvizsgálatát, amennyiben azt a szülő vagy a korai fejlesztés és gondozás feladataiban részt vevő intézmény kezdeményezi.

(4) A szakértői és rehabilitációs bizottság hivatalból folytatja le a gyermek felülvizsgálatát, amennyiben fogyatékosok ápoló, gondozó otthonában helyezték el, továbbá, ha azt az egyéni fejlesztési terv és az értékelő lap alapján indokoltnak tartja. A szakértői és rehabilitációs bizottság - az (5) bekezdés szerint egyeztetett időpontban - minden évben felkeresi a működési területén lévő fogyatékosok ápoló, gondozó otthonát, és megvizsgálja az előző vizsgálat ideje után felvett gyermekeket.

(5) Az előzetes egyeztetést a szakértői és rehabilitációs bizottság a vizsgálat tervezett időpontja előtt legalább huszonnégy munkanappal kezdeményezi. A kezdeményezésben meg kell keresni az ápoló, gondozó otthon annak érdekében, hogy az a gyermek vizsgálatához szükséges szülői, vizsgálatot kezdeményező hozzájárulást beszerezze. Az e bekezdésben szabályozott eljárásra a 11. § (1)-(2) bekezdésében foglaltakat kell alkalmazni.

28. § Ha a gyermek a közoktatásról szóló törvény 30. § (6) bekezdése alapján fejlesztő felkészítésben vesz részt, a korai fejlesztés és gondozás megszervezésére vonatkozó rendelkezéseket a következő eltéréssel kell alkalmazni:

a) egyéni foglalkozás esetén legalább heti négy órát, csoportfoglalkozás esetén legalább heti hat órát kell biztosítani a gyermek fejlesztő felkészítésére,

b) ha a tanuló a közoktatásról szóló törvény 30/A. § (3) bekezdése szerint egyéni fejlesztő felkészítés keretében teljesíti tankötelezettségét, a szakértői és rehabilitációs bizottság meghatározza a fejlesztő felkészítésnek azt a módját, amelyik biztosítja a gyermek fejlődését. Ha a szakértői és rehabilitációs bizottság a szakértői véleményében a tankötelezettség egyéni fejlesztő felkészítés keretében történő teljesítésére tesz javaslatot, a fejlesztő felkészítés ideje egyéni foglalkozás esetén legalább heti nyolc óra, csoportfoglalkozás esetén legalább heti tíz óra.

A logopédiai ellátás

29. § (1) A logopédiai ellátás keretében el kell végezni az óvodai nevelésben részt vevő, ötödik életévüket betöltött gyermekek beszéd- és nyelvi fejlettségének alapvizsgálatát, szűrését, és ennek eredménye alapján szükség szerint a gyermek további pedagógiai, pszichológiai, orvosi vizsgálatának kezdeményezését.

(2) Részletes logopédiai diagnosztikai vizsgálat és logopédiai vizsgálati vélemény alapján kell a gyermek további logopédiai ellátását megszervezni, ha az alapvizsgálat, szűrés eredményei alapján ez szükséges.

(3) A logopédiai vizsgálati véleménynek tartalmaznia kell

a) a gyermek, tanuló és a szülő nevét, a gyermek, tanuló születési idejét, lakóhelyét és tartózkodási helyét, a gyermek, tanuló nevelését, oktatását ellátó óvoda, iskola nevét, címét,

b) a logopédiai vizsgálat rövid leírását:

ba) a vizsgálat kérésének indoklását,

bb) a vizsgálatban felhasznált vizsgálati eljárásokat, a konkrét vizsgálati értékeket és a logopédiai diagnózis meghatározását,

bc) terápiás javaslatot a logopédiai fejlesztésre,

bd) a vizsgálat eredményétől függően a gyermek, tanuló további - pedagógiai, pszichológiai, szakorvosi - vizsgálatának kezdeményezését,

be) a szülő tájékoztatását a vizsgálat folyamatáról, eredményéről, a gyermek, tanuló logopédiai ellátásának megszervezéséről.

(4) A logopédiai ellátásban részt vevő gyermekek, tanulók részére nyújtott ellátásról munkanaplót kell vezetni. A legalább heti három alkalommal logopédiai ellátásban részt vevő gyermekek, tanulók fejlődését egyéni fejlesztési lapon kell figyelemmel kísérni.

(5) Az (1)-(4) bekezdésben foglaltakat abban az esetben is alkalmazni kell, ha a logopédiai vizsgálatra az (1) bekezdésben meghatározottól eltérő időpontban került sor.

30. § (1) A logopédiai ellátás egyéni foglalkozás, illetve legfeljebb hat gyermekből, tanulókból álló csoportfoglalkozás keretében szervezhető meg.

(2) A logopédiai munka eredményét a fejlesztő tevékenység során hathónaponként, valamint az ellátás befejezésekor a munkanaplóban szövegesen értékelni kell.

A továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás

31. § (1) A továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás keretében nyújtott tájékoztatás során figyelembe kell venni a tanuló személyes adottságait és érdeklődését.

(2) A továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás keretében nyújtott tájékoztatás elősegíti a tanuló pályaválasztását, figyelembe véve az egyéni tulajdonságokat és a foglalkoztatási lehetőségeket, ennek érdekében kapcsolatot tart a foglalkoztatási pályaválasztási tanácsadóval.

(3) A továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadó a javaslatait a tanuló meghallgatása, szükség szerinti vizsgálata, illetve az érintett pedagógusok véleménye alapján alakítja ki.

(4) A továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás pedagógiai, pszichológiai, egészségügyi tájékoztatással, kiadványokkal, továbbképzésekkel segíti az iskolai pályaeorientációs tevékenységet.

A konduktív pedagógiai ellátás

32. § (1) A konduktív pedagógiai ellátás az óvodai neveléshez, iskolai neveléshez és oktatáshoz kapcsolódóan vagy egyéni fejlesztő foglalkozás keretében nyújtható.

(2) A fejlesztő foglalkozás a szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében meghatározottak szerint lehet egyéni vagy csoportos foglalkozás.

(3) A konduktív pedagógiai ellátás feladatainak a megvalósításában a szülő közreműködhet.

(4) A konduktív pedagógiai ellátás a tanév rendjéhez igazodik és év közben is megkezdhető.

A JEGYZŐI ELJÁRÁS

A sajátos nevelési igény megállapítása

33. § (1) A 33-35. §-ban foglaltakat a sajátos nevelési igény megállapításával kapcsolatos eljárásban minden esetben, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség megállapításával összefüggő eljárásban pedig akkor kell alkalmazni, ha azt a rendelet előírja.

(2) A jegyző közigazgatási hatósági eljárás keretében hoz döntést a sajátos nevelési igény megállapításával, illetve a szakértői véleményben foglaltakkal összefüggésben, ha az eljárás megindítását

a) a szülő kérte, ha nem ért egyet a szakértői véleményben foglaltakkal, illetve a szakértői és rehabilitációs bizottság eljárásával,

b) a családvédelmi intézmény, a nevelési tanácsadó kezdeményezte, ha a szülő a szakértői vizsgálat szükségességével nem ért egyet, illetve a kérelmet nem írja alá,

c) a szakértői és rehabilitációs bizottság kezdeményezte, ha a szülő a gyermekével a szakértői vizsgálaton ismételt felhívás ellenére nem jelenik meg vagy a szakértői vizsgálatban nem működik közre, illetve a szakértői véleményben foglaltakkal vagy annak továbbításával nem ért egyet,

d)

e) a kijelölt nevelési-oktatási intézmény vezetője kezdeményezte, ha a gyermeket szakértői vélemény alapján a kijelölt nevelési-oktatási intézménybe nem íratják be.

(3) Az eljárásra az a jegyző illetékes, akinek a működési területén a gyermek, tanuló lakóhelye, ennek hiányában vagy ha az nem állapítható meg, a gyermek, tanuló tartózkodási helye található.

(4) Ha a gyermeket, tanulót a gyámhivatal átmeneti vagy tartós nevelésbe vette, a jegyző illetékességét a gyermek tartózkodási helye határozza meg.

(5) A jegyző az eljárása megindításáról értesíti a szakértői és rehabilitációs bizottságot. A jegyző határozata egy példányát megküldi a szülőnek, az érintett nevelési-oktatási intézménynek, a szakértői és rehabilitációs bizottságnak.

34. § (1) A szakértői vizsgálaton való részvétellel kötelező határozat rendelkező részének tartalmaznia kell:

a) a szakértői és rehabilitációs bizottság megkeresését szakértői vizsgálat elvégzésére,

b) a felhívást, hogy a szülő gyermekével a szakértői és rehabilitációs bizottság által megadott időpontban és helyen szakértői vizsgálat céljából jelenjen meg és a szakértői vizsgálatban működjön közre,

c) a szülő tájékoztatását arról, hogy a szakértői vizsgálatra utazás költségeinek megtérítésére igényt tarthat.

(2) Az óvodai foglalkozáson való kötelező részvételt elrendelő határozatnak, valamint a tankötelezettség kijelölt iskolában való teljesítését elrendelő határozat rendelkező részének tartalmaznia kell:

a) óvodába, illetve iskolába járó gyermek esetén a nevelési-oktatási intézmény megnevezését és címét,

b) az óvoda megkeresését a gyermek felvétele céljából,

c) az iskola, a kollégium megkeresését a gyermek, tanuló felvétele céljából,

d) a kijelölt iskolába való beíratás idejét,

e) a tankötelezettség teljesítési módjának a meghatározását,

f) az iskolai felkészítő foglalkozások javasolt heti óraszámát és a pedagógiai szakszolgálat keretében javasolt szolgáltatásokat, ha a gyermek a tankötelezettségét kizárólag magántanulónként teljesítheti,

g) az arról szóló tájékoztatást, hogy a gyermek, tanuló fejlődését a szakértői és rehabilitációs bizottság hivatalból megvizsgálja.

(3) Ha a határozatban fejlesztő felkészítés biztosítását kell elrendelni, a nevelési-oktatási intézmény helyett a gyermeket fogadó, fejlesztő felkészítés feladataiban részt vevő közoktatási intézményt, továbbá a fejlesztő felkészítés helyét, formáját, a foglalkozások idejét, a szakszolgálat által javasolt szolgáltatásokat kell feltüntetni.

(4) A jegyzői eljárásban szakértőként a 9. § (1) bekezdésében felsorolt ügyekben az illetékes országos szakértői és rehabilitációs bizottság, a 9. § (2) bekezdésében felsorolt ügyekben a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság jár el. A jegyző szakértőként igénybe veheti a közoktatásról szóló törvény 101. §-a szerinti szakértőkből létrehozott bizottságot vagy a Szakmai Szolgáltató Intézményt is.

(5) A jegyző határozata ellen benyújtott fellebbezés alapján induló eljárásban szakértőként az Oktatási Hivatal jár el. Az Oktatási Hivatal a szakértői véleményének elkészítéséhez igénybe veheti a közoktatásról szóló törvény 101. §-a szerinti szakértőt vagy a Szakmai Szolgáltató Intézményt.

A nevelési tanácsadással kapcsolatos eljárás

35. § (1) A nevelési tanácsadással kapcsolatos jegyzői eljárásban szakértőként az illetékes nevelési tanácsadó jár el.

(2) A nevelési tanácsadással kapcsolatos jegyzői eljárásban a 33. § (2) bekezdésének *a)*-*c)* pontjában, (3)-(5) bekezdésében, a 34. § (1) bekezdésének *a)*-*b)* pontjában és (5) bekezdésében foglaltakat alkalmazni kell.

VEGYES RENDELKEZÉSEK

36. § (1) A szakértői és rehabilitációs bizottság adhat szakértői véleményt

a) a bölcsődei ellátásban hatéves korig való részvételhez sajátos nevelési igényű gyermekekre vonatkozóan,

b) az értelmi fogyatékosok otthonába történő felvételhez,

c) a testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral diagnosztizált és a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességével küzdő gyermek ápolása vagy gondozása céljából igénybe vehető fizetés nélküli szabadságra való jogosultság megállapításához,

d) magasabb összegű családi pótlék megállapításához súlyos és középsúlyos értelmi fogyatékoság esetén. Ebben az esetben a szakértői és rehabilitációs bizottság orvosa ad ki igazolást.

(2) A szakértői és rehabilitációs bizottság az (1) bekezdés *a)*-*b)* pontjában meghatározott intézménybe történő felvétellel kapcsolatos javaslatát a korai fejlesztéssel és gondozással, illetve a fejlesztő felkészítéssel összefüggésben készített szakértői véleményébe építi be.

(3) A jegyző, a főjegyző minden év január 31-ig megküldi az illetékes szakértői és rehabilitációs bizottságnak a közoktatásról szóló törvény 91. § (4) bekezdés *e)* pontja szerinti tájékoztatót, amelyben jelzi az intézmények felvételi körzetét is.

(4) Ahol e rendelet pedagógus-szakvizsgáról rendelkezik, azon a pedagógus-szakvizsgával egyenértékű szakképzettséget és tudományos fokozatot is érteni kell.

(5) Ha a felnőttoktatásban részt vevő tanuló - a közoktatásról szóló törvény 78. § (7) bekezdés *d)* pontjában foglaltak alapján - nem veheti igénybe a pedagógiai szakszolgálat feladatait ellátó intézmények szolgáltatásait, a sajátos nevelési igény megállapításának kérdésében a Szakmai Szolgáltató Intézmény jár el. A szakmai feladatra jutó folyó kiadásokból fakadó költségeket a vizsgálatot kérő, felnőttoktatásban részt vevő tanuló viseli.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

37. § (1) Ez a rendelet - a (2)-(3) bekezdésben meghatározott kivétellel - 2010. augusztus 1-jén lép hatályba.

(2) 2011. augusztus 1-jén lép hatályba a 2. § (7) bekezdése, a 6. § (1) bekezdése, a 10. § (3) bekezdés *c)* pontja, (4) bekezdés *b)* pontja, (7) bekezdése, a 11. § (3)-(4) bekezdése, a 14. § (4) bekezdése, a 17. § (7) bekezdése, a 18. § (4) bekezdése, a 33. § (2) bekezdés *d)* pontja és az 1. számú melléklet.

(3) E rendelet 24. §-a és 27. §-ának (2) bekezdése e rendelet kihirdetését követő tizenötödik napon lép hatályba.

38. § (1)

(2)

39. § (1) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a képzési kötelezettségről és a pedagógiai szakszolgálatokról szóló 14/1994. (VI. 24.) MKM rendelet (a továbbiakban: MKM rendelet) - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - hatályát veszti.

(2) Az MKM rendelet 2. § (6) bekezdése és az 1. számú melléklete 2011. augusztus 1-jén veszti hatályát.

(3) Az MKM rendelet 1. § (3) bekezdése alapján e rendelet hatálybalépése előtt a nevelési-oktatási intézmény alapfeladatának keretében megszervezett gyógytestnevelés, logopédiai ellátás és konduktív pedagógiai szakszolgálatok továbbműködtethetők a következő feltételek egyidejű teljesülése esetén:

a) a logopédiai szolgáltatás és a konduktív pedagógiai ellátás szakszolgálat a községi önkormányzat által fenntartott nevelési-oktatási intézményben, külön szervezeti egység létrehozása nélkül működtethető, abban az esetben, ha az

önkormányzat a megyei fejlesztési terv alapján látja el a feladatot, és annak ellátásához legfeljebb kétféle létszám szükséges,

b) a pedagógiai szakszolgálat ellátása során vezetni kell mindazokat a nyilvántartásokat, amelyeket e rendelet előír,

c) a pedagógiai szakszolgálat ellátása során keletkezett iratokat a nevelési-oktatási intézmény többi irataitól elkülönítetten kell kezelni.

(4) Ha e rendelet hatálybalépésekor a nevelési tanácsadó vezetését orvosi végzettséggel és szakképzettséggel látják el, a vezetői megbízás annak lejártáig fenntartható.

1. számú melléklet a 4/2010. (I. 19.) OKM rendelethez

2. számú melléklet a 4/2010. (I. 19.) OKM rendelethez

Az iratkezelés szabályai

1. Az elintézett iratokat irattárba kell helyezni. Az irattári őrzés idejét az irat végleges irattárba helyezésének évétől kell számítani. A határidő nélküli őrzési idővel megjelölt irattári tételeket a pedagógiai szakszolgálat intézménye jogutód nélküli megszűnése esetén, meg kell küldeni az illetékes levéltárnak. Az irattári terv nem selejtezhető tételeit, továbbá azokat a tételeket, amelyek kiselejtezéséhez az illetékes levéltár nem járult hozzá - ha a levéltár másképpen nem rendelkezett -, ötven év után át kell adni az illetékes levéltárnak.

2. Az irattárban őrzött iratokat legalább ötévenként felül kell vizsgálni, és ki kell választani azokat, amelyeknek az őrzési ideje az irattári tervben foglaltak szerint lejárt. Az iratok selejtezését a pedagógiai szakszolgálat intézményi vezetője rendeli el és ellenőrzi. A tervezett iratselejtezést harminc nappal előbb be kell jelenteni az illetékes levéltárnak.

3. A selejtezésre szánt iratokról jegyzőkönyvet kell készíteni, amelynek tartalmaznia kell a selejtezett irattári tételeket, az irattárba helyezés évét és az irat mennyiségét. A selejtezési jegyzőkönyv kétféle példányát meg kell küldeni az illetékes levéltárnak. A selejtezett iratokat megsemmisíteni, hasznosítani csak a levéltár - a visszaküldött selejtezési jegyzőkönyvre vezetett - hozzájárulása alapján lehet.

Irattári terv

Irattári tételszám	Ügykör megnevezése	Őrzési idő (év)
	Vezetési, igazgatási és személyi ügyek	
1.	Ingtalan-nyilvántartás, -kezelés, -fenntartás, épülettervrajzok, helyszínrajzok, használatbavételi engedélyek	határidő nélküli
2.	Intézménylétesítés, átszervezés, fejlesztés	nem selejtezhető
3.	Iktatókönyvek, iratselejtezési jegyzőkönyvek	nem selejtezhető
4.	Személyzeti, bér- és munkaügy	50
5.	Munkavédelem, tűzvédelem, balesetvédelem, baleseti jegyzőkönyvek	10
6.	Fenntartói irányítás	10
7.	Szakmai ellenőrzés	10
8.	Megállapodások, bírósági, államigazgatási ügyek	10
9.	Belső szabályzatok	10
10.	Polgári védelem	10
11.	Munkatervek, jelentések, statisztikák	5
12.	Panaszügyek	5
13.	Szolgáltatások igénybevételeivel összefüggő nyilvántartások, bevételek	3
	A pedagógiai szakszolgálatokkal összefüggő ügyek	
14.	Szakértői vélemény, szakvélemény	25
15.	Értékelési lap	10
16.	Szakértői vélemény, szakvélemény elkészítésével összefüggő	5

	ügyek	
17.	Továbbtanulási, pályaválasztási ügyek	5
18.	Egyéni fejlesztési terv, munkaterv	5
19.	Naplók	5
20.	Nyilvántartási lapok, jegyzőkönyvek	5

3. számú melléklet a 4/2010. (I. 19.) OKM rendelethez

JEGYZÉK

a pedagógiai szakszolgálat intézményeinek kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléseiről

I. HELYISÉGEK

Eszközök, felszerelések	Mennyiségi mutató	Megjegyzés
vezetői iroda	intézményenként (székhelyen) 1	önálló intézmény esetén; a helyettesi, gazdasági vezetői, alkalmazotti irodával közösen is kialakítható, ha a helyiség mérete ezt lehetővé teszi
vezetőhelyettesi iroda	intézményenként (székhelyen és telephelyen) 1	tagintézmény esetén; a gazdasági vezetői, alkalmazotti irodával közösen is kialakítható, ha a helyiség mérete ezt lehetővé teszi
gazdasági vezetői iroda	intézményenként 1	önálló gazdálkodás esetén; a vezetői, vezetőhelyettesi, alkalmazotti irodával közösen is kialakítható, ha a helyiség mérete ezt lehetővé teszi
alkalmazotti iroda	intézményenként (székhelyen, telephelyen) 1	ha a pedagógus és a nevelő-oktató munkát segítő alkalmazotti létszám a hét főt meghaladja; vezetői, vezetőhelyettesi, gazdasági vezetői irodával közösen is kialakítható, ha a helyiség mérete ezt lehetővé teszi
vizsgáló, tanácsadó szoba	intézményenként (székhelyen és telephelyen), figyelembe véve az intézmény munkarendjét, az egyidejűleg megszervezett vizsgálatokhoz szükséges számban	valamennyi pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézményben
fejlesztő szoba	intézményenként (székhelyen és telephelyen) 1	gyógypedagógiai tanácsadó, korai fejlesztő és gondozó központban, nevelési tanácsadóban, konduktív pedagógiai intézetben a gyermekek, tanulók csoportos fejlesztő foglalkoztatásának megtartásához
tornaterem	intézményenként 1	gyógytestnevelést ellátó intézményben
tornaszoba	intézményenként (székhelyen és telephelyen) 1	gyógypedagógiai tanácsadó, korai fejlesztő és gondozó központban, konduktív pedagógiai intézményben, nevelési tanácsadóban
orvosi szoba (vizsgáló)	intézményenként (székhelyen és telephelyen) 1	gyógypedagógiai tanácsadó, korai fejlesztő és gondozó központban, szakértői és rehabilitációs bizottságban, nevelési tanácsadóban, logopédiai intézetben, konduktív pedagógiai intézetben
várószoba	intézményenként (székhelyen és telephelyen) 1	előtérben is kialakítható

telephelyen) 1	
zuhanyozó (hideg, meleg vízzel)	intézményenként (székhelyen és telephelyen) 1
WC, mosdó (személyzeti)	intézményenként (székhelyen és telephelyen) 1
(hideg, meleg vízzel)	
WC, mosdó (gyermek)	intézményenként (székhelyen és telephelyen) 1
(hideg, meleg vízzel)	
raktár (eszköztár, irattár)	intézményenként 1

II. HELYISÉGEK BÚTORZATA ÉS EGYÉB FELSZERELÉSI TÁRGYAI

a) Vezetői iroda

Eszközök, felszerelések	Mennyiségi mutató	Megjegyzés
íróasztal	1	
szék	1	
tárgyalóasztal	1	
szék	2	
iratszekrény	1	
könyvszekrény	1	
telefon	1	

b) Vezetőhelyettesi, gazdasági vezetői iroda (több iroda esetén a felszerelések szükség szerint helyezhetők el)

Eszközök, felszerelések	Mennyiségi mutató	Megjegyzés
asztal	felnőtt létszám figyelembevételével	
szék	felnőtt létszám figyelembevételével	
iratszekrény	szükség szerint	
lemezszekrény	1	
fénymásoló	1	
számítógépasztal és szék	1-1	
számítógép (billentyűzet, monitor, géptest, nyomtató, egér)	1	
telefon, fax	1-1	közös vonallal is működtethető

c) Alkalmazotti szoba

Eszközök, felszerelések	Mennyiségi mutató	Megjegyzés
fiókos asztal	pedagógus-munkakörben, nevelő és oktató munkát segítő munkakörben foglalkoztatottak létszáma szerint	
szék	pedagógus-munkakörben, nevelő és oktató munkát segítő munkakörben foglalkoztatottak létszáma szerint	
könyvszekrény	2	legalább ötszáz könyvtári dokumentumnak
könyvtári	500	pedagógiai szakirodalom, folyóirat,

dokumentum

jogszabálygyűjtemény, mesekönyvek, az alkalmazottak, a gyermekek és a tanulók részére

d) Vizsgáló, tanácsadó szoba

Eszközök, felszerelések	Mennyiségi mutató	Megjegyzés
asztal	1	
szék	4	
gyermekasztal	1	
gyermekszék	4	
tábla	1	
szekrény	1	
játék- és könyvespolc	1	
fogas	1	
tükör	1	
pelenkázó	2	gyógypedagógiai tanácsadó, korai fejlesztő és gondozó központban, konduktív pedagógiai intézetben, ha ötévesnél fiatalabb gyermekekkel foglalkozik; a váróban is elhelyezhető
etetőszék	2	gyógypedagógiai tanácsadó, korai fejlesztő és gondozó központban, konduktív pedagógiai intézetben, ha ötévesnél fiatalabb gyermekekkel foglalkozik; a váróban is elhelyezhető
babauülés	2	gyógypedagógiai tanácsadó, korai fejlesztő és gondozó központban, konduktív pedagógiai intézetben, ha ötévesnél fiatalabb gyermekekkel foglalkozik; a váróban is elhelyezhető

e) Fejlesztő szoba

Eszközök, felszerelések	Mennyiségi mutató	Megjegyzés
asztal	1	
szék	4	
gyermekasztal		gyermeklétszám figyelembevételével
gyermekszék (ülőpárna)		gyermeklétszám figyelembevételével
szőnyeg		legalább a helyiség ötven százalékanak lefedésére alkalmas méretben
tábla	1	
polcok	2	

f) Tornaterem (berendezése és felszerelése az iskolai tornateremre vonatkozó rendelkezések szerint)

g) Tornaszoba

Eszközök, felszerelések	Mennyiségi mutató	Megjegyzés
bordásfal	2-4	
egyensúly- és mozgásfejlesztő terápiai eszközök (Ayres, WESCO)		gyermek-, tanulói létszám figyelembevételével
falétra	3	
fa mászóka	2	

műbőrrel borított falap	2
tornaszőnyeg	2

h) Orvosi szoba, vizsgáló [berendezése és felszerelése során figyelembe kell venni a 26/1997. (IX. 3.) NM r. előírásait is]

Eszközök, felszerelések	Mennyiségi mutató	Megjegyzés
magasságmérő	1	
mérleg	1	

III. VIZSGÁLÓ ÉS TERÁPIÁS ESZKÖZÖK

Eszközök, felszerelések	Mennyiségi mutató	Megjegyzés
intelligencia, mentális funkció, mentális képesség vizsgálatára, verbális és nonverbális pszichológiai tesztek	vizsgáló és tanácsadó szobánként 1-1	az ellátott feladattól függően, az érintett pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézményben
memória és figyelemfunkciók, figyelemkészség vizsgálatára szolgáló tesztek, próbák, mesetesztek	vizsgáló és tanácsadó szobánként 1-1	az ellátott feladattól függően, az érintett pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézményben
fejlődés vizsgálatát szolgáló próbák, személyiségvizsgáló projektív tesztek	vizsgáló és tanácsadó szobánként 1-1	az ellátott feladattól függően, az érintett pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézményben
beszédértés, beszédfunkciók vizsgálatát szolgáló eszközök, látás-, hallásfigyelem, beszéd, kommunikáció vizsgálatára szolgáló táblák, játékok	vizsgáló és tanácsadó szobánként 1-1	az ellátott feladattól függően, az érintett pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézményben
speciális tornaeszközök	gyermek-, tanulói létszám figyelembevételével	gyógypedagógiai tanácsadó, korai fejlesztő és gondozó központban, konduktív pedagógiai intézetben, nevelési tanácsadóban
játékterápiához szükséges alapjátékok	gyermek-, tanulói létszám figyelembevételével	gyógypedagógiai tanácsadó, korai fejlesztő és gondozó központban, nevelési tanácsadóban
egyszerűbb és bonyolultabb játékok, rajzoláshoz, festéshez szükséges eszközök	gyermek-, tanulói létszám figyelembevételével	gyógypedagógiai tanácsadó, korai fejlesztő és gondozó központban, nevelési tanácsadóban
konduktív pedagógiai neveléshez megfelelő speciális bútorok	gyermek-, tanulói létszám figyelembevételével	

IV. A GYÓGYTESTNEVELÉS MEGSZERVEZÉSÉNEK TOVÁBBI ESZKÖZEI

Eszközök, felszerelések	Mennyiségi mutató	Megjegyzés
magnetofon	1	
video (lejátszó) televízióval vagy monitorral	1	
kéziszerke (ugrókötél, gumikötél, színes tornabot, karika, gumi- vagy műanyaglabdák)	tanulói létszám figyelembevételével	
1, 2, 3, 4 kg-os tömött labdák	2-2	

1, 2 kg-os kézisúlyzók	2-2
filcszőnyeg	2
lengőkötél	1
húzókötel	1
ugrószekrény	1
nyújtó	1
szobakerékpár	1

V. EGÉSZSÉG- ÉS MUNKAVÉDELMI ESZKÖZÖK

Eszközök, felszerelések	Mennyiségi mutató	Megjegyzés
mentőláda	intézményenként 1	a közegészségügyi előírások szerint
gyógyszerszekrény	intézményenként 1	
munkaruha	a Munka Törvénykönyve, valamint a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1993. évi XXXIII. tv. és végrehajtási rendeletei alapján, a szakszolgálati intézmény kollektív szerződése szerint	
védőruha	a munkavédelemről szóló 1993. évi CXIII. tv. és végrehajtási rendeletei alapján, a szakszolgálati intézmény munkavédelmi szabályzata szerint	
tűzoltó készülék	az érvényes tűzvédelmi szabályok szerint	

1. Ha az építésügyi jogszabályokban előírt szakmai követelmények a mellékletben meghatározottaknál szigorúbb követelményeket állapítanak meg, új intézmény létesítésénél azt kell figyelembe venni.

2. A helyiségek rendeltetészerű használatát biztosító - a mellékletben nem szabályozott - bútorokról, berendezési eszközökről, tárgyakról helyben kell dönteni. Valamennyi helyiség berendezésénél az építésügyi jogszabályokban előírt szakmai és tartalmi követelményeket, a közegészségügyi előírásokat, a tűzvédelmi, az egészségvédelmi, a munkavédelmi követelményeket figyelembe kell venni.

3. A gyermekek részére vásárolt eszközöknek és felszereléseknek igazodniuk kell a gyermekek testméretéhez.

4. Ha az eszközöket, felszereléseket létszám figyelembevételével kell beszerezni, az adott eszközökből, felszerelésből annyi szükséges, hogy minden egyidejűleg jelen lévő gyermek, tanuló, munkát végző felnőtt igényét egyidejűleg teljesíteni lehessen. Amennyiben az eszközöket, felszereléseket létszám szerint kell beszerezni, az adott eszközökből, felszerelésből a tényleges, érdekelt létszámnak megfelelően kell az előírt mennyiséget beszerezni.

5. Ha vitás, hogy az előírt eszközök, felszerelések rendelkezésre állnak, az Országos Szakértői Névjegyzékben szereplő szakértő véleményét kell beszerezni.

6. Ha az intézmény többcélú közoktatási intézményben működik, a felnőttek részére kialakított helyiségek, a felnőttek munkavégzéséhez szükséges eszközök, a pedagógiai szakszolgálat feladatainak ellátásához igénybe vehetők. Ötéves kor alatt a gyermekek fejlesztő foglalkozása az e célra kialakított és kizárólag a szakszolgálatot ellátó intézmény által használt helyiségben történhet.

7. Ahol a melléklet a mennyiségi mutatónál az intézményenként megjelölést alkalmazza, azon a pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézményt kell érteni, függetlenül attól, hogy önálló intézményként vagy tagintézményként működik, illetőleg, hogy rendelkezik-e telephellyel, vagy hogy hány épületben működik. Amennyiben a melléklet a „székhelyen és telephelyen” megjelölést alkalmazza, azon érteni kell az intézmény székhelyét és valamennyi telephelyét, függetlenül attól, hogy a székhelyen, illetve a telephelyen hány épület van.

4. számú melléklet a 4/2010. (I. 19.) OKM rendelethez

A nem helyi önkormányzatok által fenntartott intézményekben a korai fejlesztés és gondozás, továbbá a fejlesztő felkészítés/fejlesztő iskolai oktatás megkezdéséhez szükséges engedély kiadásához benyújtandó kérelem adattartalma, mellékletei

I. A kérelem adattartalma

A(z) Önkormányzat főjegyzője részére a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 82. §-a alapján. A kérelemnek az alábbi adatokat kell tartalmaznia:

1. A működési engedély iránti kérelem tárgya
2. Alapító adatai (hivatalos név, működési forma, székhely, értesítési cím, nyilvántartásba vétel formája és azonosítója, amennyiben a nyilvántartásba vétel már megtörtént)
3. Fenntartó adatai (név, nyilvántartásba vétel formája és azonosítója, székhely, értesítési cím)
4. Az intézmény adatai (hivatalos név, cím, intézménytípus, alapfeladatai)
5. Intézmény székhelyére és minden telephelyére külön
 - az épület tulajdonosa
 - a épület feletti rendelkezési jog időtartama (-tól, -ig)
 - a tevékenység megkezdésének tervezett dátuma
 - a korai fejlesztésben és gondozásban, fejlesztő felkészítésben, fejlesztő iskolai oktatásban részesülők tervezett létszáma.
6. Az intézmény feladatával, működésével kapcsolatos egyéb tudnivalók, sajátosságok, bejelentések. (Itt kell feltüntetni azokat a sajátos tudnivalókat, amelyek feltüntetésére az előző pontok nem nyújtottak lehetőséget.)
7. Nyilatkozat - az intézmény székhelyére és minden telephelyére vonatkozóan - a működés megkezdéséhez szükséges, jogszabály által meghatározott tárgyi feltételek meglétéről.
8. Nyilatkozat - az intézmény székhelyére és minden telephelyére vonatkozóan - a működés megkezdéséhez szükséges, jogszabályban meghatározott személyi feltételek meglétéről.
9. Nyilatkozat az intézmény működésének megkezdéséhez szükséges pénzügyi feltételek meglétéről, a feladatok ellátásához szükséges fedezetet biztosításáról.
10. Az intézmény feladatával, működésével kapcsolatos bejelentések.

II. A mellékletek

A kérelemhez csatolni kell eredetiben vagy másolatban (Másolat esetén az eljárás során a jegyző, főjegyző kérheti az eredeti dokumentum bemutatását.):

1. az intézmény alapító okiratát, valamint a nyilvántartásba vételről szóló határozatot,
 2. fenntartói igazolást arról, hogy a feladatai ellátásához szükséges, jogszabályban meghatározott helyiségek feletti rendelkezési jog a nevelési-oktatási intézmény működéséhez legalább öt nevelési évre, tanítási évre biztosított (tulajdoni lap, megállapodás, hozzájáruló nyilatkozat),
 3. annak igazolását, hogy a helyiségek az intézmény feladatainak ellátására alkalmasak (használatbavételi engedély, hatósági bizonyítvány),
 4. a tárgyi feltételek meglétét igazoló tételes jegyzéket valamint, a fenntartó nyilatkozatát arról, hogy a működés megkezdéséhez szükséges, jogszabályban meghatározott tárgyi feltételek rendelkezésre állnak,
 5. a személyi feltételek meglétét igazoló tételes jegyzéket, valamint a fenntartó nyilatkozatát arról, hogy a működés megkezdéséhez, a nevelő és oktató munkához szükséges, jogszabályban meghatározott személyi feltételek biztosítottak,
 6. a pénzügyi feltételek teljesítésének igazolásához csatolni kell
 - a) részletes kimutatást arról, hogy a tevékenységet milyen forrásokból finanszírozzák (a források között kell feltüntetni a feladatellátáshoz rendelkezésre álló készpénzt, a befektetett eszközök és forgóeszközök értékét, a tervezett bevételi forrásokat: normatív állami támogatás és hozzájárulást; közoktatási megállapodásból alapján járó kiegészítő támogatást; egyházi kiegészítő támogatást; alapítványi támogatást; bankhitelt; minden egyéb bevételt; bármilyen, a működéshez felhasználható tárgyi vagy pénzbeli juttatást, a tevékenységben való ingyenes közreműködést), továbbá
 - b) a fenntartó által jóváhagyott egy évre szóló költségvetést (amely tartalmazza a működéshez szükséges befektetett eszközök és forgóeszközök beszerzési értékét, a dologi és személyi kiadások összegét, utóbbiba beleértve az alkalmazottak bérét, annak közterheit és a tanulóit juttatások költségeit), valamint
 - c) a fenntartó nyilatkozatát arról, hogy a feladatok ellátásához szükséges fedezetet biztosítja.
- Ha a kérelmező a melléklet 1-3. pontja szerinti adattartalmat nem igazolja, a kérelem elbírálásához a nyilvántartásba vételi engedélyről szóló határozat, a tulajdoni lap, a használatbavételi engedély, a hatósági bizonyítvány vonatkozásában a nyilvántartást vezető szervet kell megkeresni a jogosultságra vonatkozó adatok szolgáltatása vagy igazolása iránt.

5. számú melléklet a 4/2010. (I. 19.) OKM rendelethez

A szakértői vizsgálat eljárásrendje

A szakértői vizsgálat típusai

Alapvizsgálat: a gyermek, tanuló teljes körű (pedagógiai/gyógypedagógiai, pszichológiai, orvosi) vizsgálata.

Kiegészítő vizsgálat: az alapvizsgálat során felmerült, a megalapozott diagnózis megállapításához szükséges - de a gyermek terhelhetősége, a szükséges vizsgálati eszköz, szakember, vagy kompetencia hiánya miatt - annak keretében el nem végzett, a bizottság keretein belül el nem végezhető orvosi, pszichológiai stb. vizsgálat.

Felülvizsgálat: hivatalból, hatósági megkeresésre vagy szülői kérelem alapján végzett, a korábbi diagnózis megalapozottságát, a fejlesztés eredményességének mérését célzó vizsgálat.

A szakértői vizsgálat előkészítése

A szakértői és rehabilitációs bizottság illetékességének megállapítása vagy kizárása. Amennyiben a bizottság nem illetékes a gyermek, tanuló vizsgálatának elvégzésében, a gyermek, a tanuló szülőjéről - a kérelem, és annak mellékletei visszaküldésével - írásban tájékoztatja.

A vizsgálatvezető és a vizsgálatot végző szakemberek kijelölése

A vizsgálat helyének és időpontjának meghatározása, erről

- a szülő,

- amennyiben a vizsgálaton való részvételre közigazgatási hatósági eljárás keretében hozott határozat kötelezte a szülőt, az illetékes önkormányzat jegyzőjének,

- amennyiben a halmozottan hátrányos helyzetű vagy a gyermekvédelmi szakellátás keretében átmeneti nevelésbe vett gyermek, tanuló vizsgálatához az Oktatási Hivatal által kijelölt szakszolgálati-esélyegyenlőségi szakértő kirendelésére kerül sor, az Oktatási Hivatal értesítése.

Amennyiben a szülő nem jelenik meg gyermekével a szakértői vizsgálat megjelölt időpontjában, úgy második vizsgálati időpont meghatározása, az időpontról a szülő, értesítése.

Amennyiben a második vizsgálati időpontban sem jelenik meg a szülő gyermekével, - a gyermek, tanuló érdekében - a bizottságvezető közigazgatási hatósági eljárás megindítását kezdeményezi a gyermek lakóhelye, tartózkodási helye szerint illetékes önkormányzat jegyzőjénél.

A szakértői vizsgálat menete

A szakértői vizsgálatot a vizsgálatvezető a szakember csoporttal - a továbbiakban: szakmai csoport - (gyógypedagógus, pedagógus, pszichológus, orvos) végzi az e rendelet 6. számú melléklete szerinti szakmai, értékelési, követelmények alapján, melyről vizsgálati dokumentáció készül.

A vizsgálatvezető feladata és felelőssége a szakmai csoport irányítása, a szakmai követelmények megfelelő használata, a csoportmegbeszélés vezetése és a vizsgálatot követően a vizsgálati véleménnyel a szülő tájékoztatása.

A vizsgálati dokumentáció - az elkészített jegyzőkönyvek - alapján a vizsgálatvezető a szakmai csoporttal elemzi, összeveti, megbeszéli a tapasztalatokat. A vizsgálatvezető a vizsgálat eredményét a Vizsgálati véleményben rögzíti.

A vizsgálati véleményt a vizsgálatvezető ismerteti a szülővel.

A folyamatos figyelemmel kísérésre irányuló javaslat, a folyamatos figyelemmel kísérés eljárásrendje

Amennyiben az enyhe értelmi fogyatékos megállapítására vagy kizárására irányuló első vizsgálat során az orvosi adatok, szakvélemény nem támasztják alá a fogyatékos tényét (nem állapítható meg az ok), vagy ha a komplex vizsgálat (pszichológiai, gyógypedagógiai, orvosi) alapján egyértelműen nem támasztható alá az enyhe értelmi fogyatékos diagnózis (határeset, retardáció), akkor a vizsgálatvezető kezdeményezi a folyamatos figyelemmel kísérést. Szükségességéről a vizsgáló csoport véleményének figyelembevételével a bizottságvezető dönt. A folyamatos figyelemmel kísérés tényéről a vizsgálatvezető (az időtartam, a vizsgálatvezető gyógypedagógus megjelölésével, elérhetősége megadásával, a megfigyelés módszerének ismertetésével) a szülőt tájékoztatja, a szülőt és az érintett intézményt írásban értesíti, az utóbbival elvégzi a szükséges egyeztetést.

A gyermek folyamatos figyelemmel kísérése a gyermeket nevelő, a tanulót nevelő, oktató intézményben történik előzetesen egyeztetett időpontban, az e rendeletben meghatározott módon és alkalommal.

A vizsgálatvezető tájékoztatja az intézmény vezetőjét, majd az érintett pedagógusokat a jogi- és szakmai szabályokról, a pedagógiai teendőkről.

Első alkalommal a bizottságvezető által megbízott munkatárs megfigyeli a gyermeket, a tanulót az óvodai, iskolai, környezetben, egyeztetési a megfigyelést segítő, a pedagógus feladatait rögzítő megfigyelési szempontsorról, elkészíti az első megfigyelés tapasztalatait rögzítő feljegyzést. A megfigyelési szempontsor meghatározza a gyermek, a tanuló nevelésével, oktatásával kapcsolatos teendőket, valamint a megfigyelésben közreműködő pedagógus feladatait.

A megbízott munkatárs a második látogatás során megfigyeli a gyermeket, a tanulót az óvodai, iskolai környezetben, és konzultál a megfigyelésben közreműködő pedagógussal. Áttekinti a köztes időben készült értékelést.

A megfigyelési szakaszt követően a pedagógus részletes értékelést készít. Ezt és a megbízott munkatárs tapasztalatait a csoport elemzi. A vizsgálatvezető átadja az értékelést a bizottságvezetőnek, és kezdeményezi a gyermek, a tanuló vizsgálatra való behívását.

A szakértői vélemény elkészítése

A szakértői véleményt a gyermekről az e rendeletben meghatározott időpontban belül kell elkészíteni.

- A szakértői véleményt a vizsgálatvezető - a munkatársak által elkészített részvizsgálatok (gyógypedagógiai, pszichológiai, orvosi) eredményeinek felhasználásával - készíti el, melyet a bizottságvezető a szakmai és jogi megfelelések és a nyilvántartó mappa tartalma alapján ellenőriz. Az ellenőrzés szempontjai: a közoktatás jogi szabályozóinak, az adatvédelmi szabályoknak, a belső szabályozóknak, a szakmai szabályoknak való megfelelés, a szakértői vélemény információértéke.

Az ellenőrzött, jóváhagyott szakértői vélemény - a megfelelő szakmai és iratkezelési dokumentálás után - a rendeletben meghatározottak szerint kerül elküldésre.

A vizsgálati vélemény ismertetése

A véleményt a vizsgálatvezető ismerteti a szülővel. Egyértelmű - a szülő számára érthető - tájékoztatást ad a vizsgálat eredményeiről, a gyermek további intézményes nevelésére, az intézményválasztásra, a különleges gondoskodás keretében történő további ellátására vonatkozó javaslatokról, lehetőségeiről; alátámasztva mindezt a vizsgálat dokumentációjával, és tájékoztatást adva a vonatkozó jogszabályokról, kiemelten a szülő jogairól és kötelezettségeiről, és a bizottság számára a szakvélemény elkészítését követő kötelezettségekről. (A szakvélemény továbbítása annak elfogadása, illetve el nem fogadása esetén, a felülvizsgálat kezdeményezésének lehetséges formái, a hivatalból elrendelt felülvizsgálatok célja, időpontja stb.) Az ismertetés során a szülő számára lehetőséget kell adni arra, hogy kérdezzen, hogy véleményét az elmondottakkal kapcsolatban megfogalmazza.

Az előzetes vizsgálati véleményben foglaltak megismerését követően annak elfogadásáról vagy elutasításáról, az intézményes nevelésre vonatkozó javaslat elfogadásáról vagy elutasításáról a szülő nyilatkozik, nyilatkozatát aláírásával igazolja.

Felülvizsgálati eljárás

A szakértői bizottság a sajátos nevelési igényű gyermekeket, tanulókat e rendeletben meghatározott időközönként hivatalból felülvizsgálja.

A hivatalból elrendelt felülvizsgálattal megbízott munkatárs a beérkezett felterjesztéseket rendszerezi, ellenőrzi, hogy minden érintett intézmény eleget tett-e - a nevelési, oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI. 24.) MKM rendelet 4. számú mellékletében meghatározott felterjesztési kötelezettségének.

A bizottságvezető kijelöli a vizsgálatvezetőt és a vizsgálatban résztvevőket, elkészíti a várható vizsgálatok ütemtervét, dönt arról, hogy a felterjesztő intézményben, vagy a bizottság székhelyén történjék-e a vizsgálat, és írásban értesíti az intézményeket a vizsgálat helyéről és időpontjáról.

6. számú melléklet a 4/2010. (I. 19.) OKM rendelethez

A szakértői vélemény elkészítésének szakmai követelményei

1. A vizsgálatok rendszerezése típusok, életkori ciklusok irányultsága és jellemzői szerint

A vizsgálatok típusai

a) Az aktuális állapot feltárására irányuló vizsgálat: célja az induló státusz meghatározása (alapvizsgálat, kiegészítő vizsgálat)

b) A fejlődést nyomon követő vizsgálat (felülvizsgálat): a változás irányának és mértékének regisztrálása a kiindulási állapot relációjában, visszacsatolás a korábbi állapot-meghatározáshoz

A vizsgálatok elrendezése életciklusok szempontjából:

Irányultság

Jellemzők¹

- a) Relevanciája sérülésspecifikus, jellemzően 0-3 év között*
- b) Az induló fejlesztés megalapozása, illetve a fejlődés nyomon követése*

Korai felismerés és gondozás

c) Hangsúlyeltolódás a szülői szerep erősítése, előtérbe helyezése és a társszakmákkal való együttműködése irányába

d) A diagnosztikus besorolás globálisabb megítélést jelent, a véleményalkotás és prognosztizálás terén fokozott óvatosság szükséges

a) Jellemzően 3-6 éves kor között

b) Szociokulturális hátrányok és a (rész)képeség-problémák szétválasztása, a terápia megalapozása a prevenció szemléletének jegyében

Tanköteles kort megelőző óvodáskorú gyermekek

c) Támpon a sérülésspecifikus terápia megtervezéséhez, az intézményes ellátás formájának és színterének kijelöléséhez, a szakemberek szerepének erősödése

d) Differenciáltabb besorolás a (rész)képeség-problémának megfelelően, a befolyásolás érdekében, a fejlesztésdiagnosztikai szempont előtérbe helyezésével

a) 6-8 éves kor között

Tanköteles korba lépés (beiskolázás)

b) A beiskolázás és a terápia színterére és formájára vonatkozó javaslattétel

c) Az iskolai beválás szempontjából lényeges képességek, készségek

A tankötelezettség teljesítésének szakasza

vizsgálata, az erősségek és gyengeségek feltárása, differenciál-diagnosztikai döntéshozatal

d) A beiskolázási életkori intervallum szigorítása mellett a javaslatlétben nagyobb rugalmasság (pl. nyújtott első osztály)

a) 6-18 év

b) A hosszú távú társadalmi beilleszkedés, beválás segítése, a reális pályaválasztás támogatása

c) Az állapotváltozás nyomon követése, a beválást nehezítő/segítő

jellemzők azonosítása, segítő stratégiák, megoldási javaslatok megfogalmazása az élethelyzet módosítására, a hátrányok enyhítésére

d) A folyamatdiagnosztikai szempont előtérbe helyezése, illetve az újonnan jelentkező eseteknél az előzmények lehetőség szerinti feltárása

¹ Jelmagyarázat:

a) Idői intervallum

b) Cél

c) Tartalom

d) Specifikum

2. A komplex szakértői vizsgálatot végzők illetékességi köre

2.1. Gyógypedagógus

A gyógypedagógus kompetenciája a fogyatékos és a megismerő funkciók vagy a viselkedésfejlődésének tartós és súlyos rendellenessége (a továbbiakban: MFVFR) megállapítása során:

Felveszi és értelmezi az anamnézist nevelési szempontból

Vizsgálja a gyermek, tanuló/fiatal:

- a teljesítményét annak tükrében, hogy a gyermeket/tanulót/ifjút milyen pedagógiai kedvező/kedvezőtlen hatások érték,

- a társulói fogyatékosainak meglétét,

- a különleges gondozása szükségességét gyógypedagógiai vizsgálati eszközökkel (mozgás, rajz, beszéd, általános tájékozottság, szociális érettség stb.),

- a kedvező fejlesztési/nevelési-oktatási/terápiás szintér, intézmény lehetőségét, majd kijelöli azt.

Vizsgálja és megítéli:

- a kompenzáció, korrekció, felzárkóztatás lehetőségeit, a fejlesztési, nevelési-oktatási, terápiás esélyeket,

- a taníthatóság, a gyakorlékonyság mértékét, a segítségnyújtás típusát, és felhasználásának mértékét.

Biztosítja a kapcsolattartást a különleges gondozást szervező, irányító, ellátó intézményekkel, szakemberekkel.

Részt vesz a végső vélemény megalkotásában, a szakértői vélemény megírásában, amelyet aláírással hitelesít.

2.2. Pszichológus

A pszichológus kompetenciája a fogyatékos és az MFVFR megállapítása során:

- a vizsgálat során gyűjtött adatok pszichológiai szempontú értelmezése,

- a pszichológiai próbamódszerek alkalmazása,

- a próbamódszerek minőségi értékelése,

- a teljesítményprofilok értelmezése,

- a teljesítmények mögött álló pszichés mechanizmusok megismerése,

- a teszteredmények összehasonlítása: a különbözőségek és azonosságok értelmezése,

- a végső vélemény megalkotásában, a szakértői vélemény megírásában való részvétel.

A pszichológus a gyermek, tanuló, fiatal megítélésakor arra törekszik, hogy optimális feltételek (kellő motiváció, bizalmi légkör, tárgyi körülmények) mellett derítse ki a teljesítménybeli maximumot és minimumot, valamint azt, hogy az aktuális teljesítmények háttérében milyen képességek, személyiségjegyek, illetve milyen teljesítményt befolyásoló egyéb körülmények állnak fenn.

A pszichológus további illetékességei:

- javaslatlét pszichoterápiás kezelésre, családterápiára,

- a pedagógus és a gyermeki interakciók optimális kialakításának kezdeményezése, segítése,

- segítségnyújtás a gyermekkel, tanulóval kapcsolatban lévő pedagógusok számára az állapot pontos megértésében, a megfelelő attitűd kialakításában,

- támogatás a gyermek családi, iskolai szocializációs beilleszkedésének, partnerkapcsolatainak rendezésében.

2.3. Orvos

Az orvos kompetenciája a fogyatékos és az MFVFR megállapítása során a kóreredet megállapítása, a szomatikus és idegrendszeri állapot feltárása és jellemzése:

- a gyógypedagógus-pszichológus által felvett anamnézis áttekintése és kiegészítése az orvosi szempontból szükséges (kóreredetre, a gyermek biológiai-környezeti fejlődési feltételeire utaló) információkkal,
 - a korábban bekért/hozott orvosi vizsgálati dokumentumok (pl. a gyermekkel kapcsolatos kórházi zárójelentések) tanulmányozása,
 - az „alap” (a gyermek általános egészségi státuszával kapcsolatos) vizsgálatok, illetve az „alap” neurológiai-pszichiátriai státusz leírásához szükséges vizsgálatok elvégzése,
 - diagnózis felállítása, az orvosi státusz, vélemény leírása (a BNO, FNO, DSM-IV. figyelembevétele),
 - további vizsgálatot, szakorvosi vizsgálatot javasol/kér,
 - orvosi szempontú tanácsot ad, illetve orvosi terápiás eljárásokat javasol,
 - a közvetlen hozzátartozóknak a gyermekkel kapcsolatos további teendőkről tájékoztatást nyújt,
 - az orvosi összefüggések tekintetében konzultál a gyógypedagógusokkal-pszichológusokkal a szakvélemény kialakításáról,
 - a szakértői véleménybe megírja, illetve ellenőrzi az orvosi vizsgálatok tartalmát.
- A képzéshez kötött vizsgálati eszközök használatához elengedhetetlen a gyógypedagógus, pszichológus, orvos alapvégzettség mellett az eszköz használatára jogosító képzettség.

3. A komplex szakértői vizsgálat részterületei

A vizsgálat megtervezése és az eszközök kiválasztása során - támaszkodva az előzetesen rendelkezésre álló anyagokra és adatokra - az alábbi szempontokat szükséges mérlegelni:

- Az eset egyértelműsége/bonyolultsága
- A rendelkezésre álló idő és eszközök
- A gyermek, tanuló életkora, terhelhetősége, teherbírása
- Saját szakmai felkészültség, gyakorlat, diagnosztikus ismeretek

3.1. Az előzmények feltárása

Panaszfeltárás

Jelen állapot (kikérdezés, dokumentáció elemzés)

Anamnézis/élettörténet (kikérdezés, dokumentáció elemzés)

3.2. A gyermek aktuális állapotának értékelése

A pszichés funkciók és képességek vizsgálata

- Az átfogó intellektuális képesség,
- A kognitív funkciók
- Az adaptív viselkedés (szociális érettség).

A szerzett ismeretek körének vizsgálata

- Az iskoláskor előtti ismeretek,
- Az iskolai készségek vizsgálata

A személyiség megfigyelése, jellemzése

Orvosi vizsgálat

- Háziorvos számára jogszabályban előírt életkorhoz kötött szűrővizsgálatok dokumentációjának kiértékelése
- A rendelkezésre álló zárójelentések, orvosi vizsgálati eredmények elemzése
- Általános orvosi, gyermekneurológiai, gyermek- és ifjúságpszichiátriai vizsgálatok lefolytatása

4. A komplex szakértői vélemény kialakításának általános szempontjai

A szakértői vélemény komplex gyógypedagógiai-pszichológiai-orvosi vizsgálat során gyűjtött adatok alapján készíthető el.

4.1. A szakértői vélemény kialakításának menete

Az adatok értékelése, értelmezése, rendszerezése

- az adatok bírálata, összevetése, rendezése, kiválogatása,
- az adatok közötti lényegi, a véleményalkotást előrevívő összefüggések az adott fogyatékossga/zavarra/rendellenességre jellemző együttjárások keresése,
- a vélemény szerkezeti felépítéséhez igazodó bizonyító tények/adatok kiemelése.

A vélemény (diagnózis) kialakítása

A komplex diagnózis (a komplex gyógypedagógiai, pszichológiai és orvosi vélemény) a belső és külső hatások következtében létrejött fogyatékossga, zavar (azok jellegének, fokának, kimenetelének) megállapítása, vagy kizárása.

A sajátos nevelési igény megállapítása vagy kizárása

A vélemény alapján a különleges gondozáshoz való jogosultság megállapítása.

4.2. A tennivalók megállapítása (javaslattétel)

A javaslattétel tartalmazza:

- Az intézményes ellátásra vonatkozó javaslatot: a korai fejlesztésre, fejlesztő felkészítésre, fejlesztő iskolai oktatásra óvodai nevelésre, iskolai nevelésre, oktatásra rendelkezésre álló intézmény nevesítését
- Minden olyan intézményes fejlesztést kiegészítő lehetőséget, amelynek igénybevétele szintén javasolt a gyermek számára az optimális fejlődése szempontjából

5. Szakértői vélemény tartalma

Azonosító adatok: a vizsgált személy, szülő, gondviselő, intézmény.

A vizsgálat előzményei:

- Problémafelvetés, a vizsgálatkérő, a szakértői vélemény készítés indítékai, a probléma, panasz, a panasz gyakorisága, intenzitásának leírása, korábbi vélemények összefoglalása
- A vizsgálat célja: kérés, igény elvárás megjelenítése
- Anamnézis: születés körüli adatok, fejlődést meghatározó tényezők (családi és szociális, betegségek, korábbi orvosi vizsgálatok eredményei, pedagógiai-nevelési feltételek, korábbi pszichológiai értékelések, kezelések, terápiák, fejlesztések gyakorisága, intenzitása, helye, személyi feltételei)

Vizsgálati tények:

- Eljárások, módszerek megnevezése
- A viselkedésre vonatkozó megállapítások (fizikai megjelenés, habitus, magatartás, figyelem-orientáció, érzelem, együttműködés, feladathoz való viszony, motiváció, a viselkedés változása a megerősítő stratégiákra, stresszt kiváltó körülmények, a viselkedés jelentős eltérései)
- A komplex vizsgálati eredmények
- általános intelligenciavizsgálatok,
- kognitív funkciók (végrehajtó funkciók, figyelem, koncentráció, orientáció, receptív és expresszív beszéd, érzékelés, észlelés, motorium, vizuomotoros organizáció, tanulás, emlékezet),
- a gyermek tanult, szerzett ismereteinek köre, tudásszintje (utánzáson, megértésen, aktív beszéden alapuló ismeretek, olvasás, írás- helyesírás, számolási készség, általános tájékozottság),
- adaptív viselkedés (önállóság, társas kapcsolatok, beilleszkedés, önkontroll, játék, szabadidő szervezése).

Megállapítások:

- Összegző komplex vélemény (az okok és következmények összefoglalása, a fogyatékosokra, zavarokra vonatkozó megállapítások)
- A sajátos nevelési igénnyel kapcsolatos megállapítások (igényjogosultság megállapítása)
- A különleges gondozásra való jogosultság megállapítása (az ellátás intézményes módja: külön/együtt, a rehabilitációs/fejlesztő foglalkozásokhoz való jog, a csoport/osztálylétszámba történő beszámítás)

Javaslatok:

- A rehabilitációs/fejlesztő foglalkoztatások (rendszeresség - heti óraszám, forma - egyéni/csoportos, tartalom - komplex/speciális funkciókra irányuló, terápiás eljárások megnevezése, szakemberszükséglet)
- Tanulásszervezési, módszertani, pedagógiai javaslatok
- Pedagógiai értékelésre, minősítésre vonatkozó javaslatok (mentesítések, egyéb többletkezdvezmények, pedagógiai segítségnyújtás, idő, eszköz, egyéni pedagógiai tervezés, nyomon követés)
- A gyermek ellátásában, fejlesztésében részt vevők együttműködésére vonatkozó javaslatok
- Javaslatok a szülők számára (a szakértői vélemény szülő számára érthető összegzése, a gyermek problémájának elfogadását segítő tanácsok, az iskolával való együttműködésre vonatkozó javaslatok, nevelési, a gyermek családi szerepeinek megerősítése, a szülő bevonása a gyermek fejlesztésébe, tájékoztatás a segítő civil szervezetekkel való kapcsolatteremtés lehetőségeiről, jelentőségéről)

- Részletes fejlesztési javaslatok

Óvodai nevelésére, iskolai nevelésére-oktatására (csoport/osztályfok meghatározásával), korai fejlesztésére, gondozására, fejlesztő felkészítésére javasolt intézmény megnevezése, a beíratás időpontjának meghatározása.

A hivatalból elrendelt kötelező felülvizsgálat idejének, helyének megjelölése, a felülvizsgálatot végző pedagógiai szakszolgálat megjelölése.

A vizsgálati véleményben foglaltakkal kapcsolatban a szülő véleménye (elfogadás, vagy elutasítás tényének rögzítése).

Tájékoztatás a szülő, gondviselő számára a jogorvoslat lehetőségéről.

6. A gyógypedagógiai pszichodiagnosztikus tevékenység feladatai

6.1. Értelmi fogyatékoság (átfogó intellektuális képességzavar) megállapítása

Diagnosztikus kritériumok:

a) Az egyén aktuális globális intellektuális működésszintje standardizált eljárással mérve az adott populáció átlagától szignifikáns mértékben (-2 SD vagy több), negatív irányban eltér.

A pszichometriai kritérium komplex vizsgálati keretbe helyezve, a globális IQ-érték mellett profilanálízissel kiegészítve használható.

b) Az otthoni vagy közösségi adaptív magatartás jelentős sérülése

A különböző funkcióterületek (önellátás, kommunikáció, önirányítás, közösségi források felhasználása stb.) szerepe és jelentősége életciklusonként, illetve értelmi fogyatékoság mértékének megfelelően változik.

c) A kognitív/intellektuális képességek megkésett fejlődésére utaló anamnesztikus/élettörténeti adatok és az otthoni környezetben/intézményes nevelés keretében aktuálisan fennálló elmaradások

d) A fenti jellemzők iskolai előmenetelre gyakorolt hatásai (általános tanulási problémák, nehézségek)

e) Kóroki tényezők tisztázása

Kétéves kor alatt nem javasolt az értelmi fogyatékoság, mint diagnosztikus címke használata; a korai években helyesebb megkésett fejlődésről/fejlődésbeli késésről beszélni.

A vizsgálat tartalma

A vizsgálat részterülete	Módszer
Előzmények (részletes anamnézis)	Kikérdezés
Általános értelmi képességek	Standardizált tesztek, skálák
Adaptív viselkedés, szociális érettség	Megfigyelés és kikérdezés a kortársakhoz és az adott kultúrához viszonyítva
Pedagógiai vizsgálatok (olvasás, írás, számolás)	Megfigyelés Próbamódszerek
Osztálytermi megfigyelés, pedagógiai feljegyzések, vélemények	Megfigyelés
Otthoni és tanórai munkák	Megfigyelés

Vizsgálati minimum korai életkorban, az értelmi képességek alacsony szintjén, illetve halmozott fogyatékoság esetén

Korai diagnosztikai kritériumok:

- Család szerepe, szülők fokozott bevonása a feltárás, fejlesztés folyamatába
- Fejlődésneurológiai szempontok az elsődlegesek. Kiemelt feladat a gyógypedagógus, pszichológus együttműködése a neurológussal

- Fejlesztésorientált diagnosztika alkalmazása

A pszichodiagnosztikában a korai életkorban (0-3 év) használt és elterjedt diagnosztikus eljárásokat felhasználásuk irányultsága szerint két csoportba oszthatjuk:

- Az idegrendszer érési folyamatát vizsgáló szenzoros és szenzomotoros integrációs tesztek

- A pszichomotoros fejlődés érettségi szintjét (nagymozgás, finommozgás, szociabilitás, beszéd funkcióterületeit) mérő eljárások, tesztbattériák, illetve fejlődési skálák.

Az óvodáskor előtti időszak vizsgálati tartalma

A vizsgálat részterülete	Módszer
Előzmények, szülői, családi attitűdök	Kikérdezés
Nagymozgás	Standardizált fejlődési tesztek, skálák
Finommozgás	Megfigyelés
Szenzoros és szenzomotoros integráció	
Beszéd	Megfigyelés és kikérdezés a kortársakhoz és az adott kultúrához viszonyítva
Szociabilitás, adaptív viselkedés	
Az óvodáskor vizsgálati tartalma	

A vizsgálat részterülete	Módszer
Általános értelmi képességek	Standardizált tesztek, skálák
Szenzoros és szenzomotoros integráció	Standardizált tesztek, skálák
Vizuomotoros rendezési funkció	Standardizált tesztek
Emberalak-ábrázolás	Standardizált tesztek
Általános tájékozottság	Kikérdezés, megfigyelés
Beszédértésének, beszédprodukciónak	Tesztek, kikérdezés, megfigyelés
Mozgásjártasság	Tesztek, kikérdezés, megfigyelés
Általános viselkedés, magatartás	Kikérdezés, megfigyelés
Iskolai tanulást megalapozó készségek	Megfigyelés, próbamódszerek

Vizsgálati szempontok halmozottan sérült gyermekeknél, illetve a vizsgálat kivitelezését jelentősen nehezítő mozgáskorlátozottság, kommunikációs akadályozottság esetén

Diagnosztikus kritériumok:

- A vizsgálati helyzetbe hozás (a vizsgálati személy szempontjából ijesztő, szokatlan helyzetek, testhelyzetek elkerülése; személyes tárgyak használata; személyi segítő bevonása)

- Speciális eszközigény (lehetőleg az akadályozottság típusához, mértékéhez alkalmazkodva; saját megszokott segédeszközök, rehabilitációs eszközök, módszerek bevonásával)

- Kommunikációs helyzet kialakítása (a gyermek megszokott kódrendszerére építve, feltárva, milyen típusú kommunikációra képes, használt augmentatív kommunikációs eszközeinek bevonásával)

- Egyéb más társuló fogyatékoság feltárása (halmozott fogyatékoság esetén a fogyatékoságtípusok egymásra gyakorolt hatásának feltérképezése a környezeti adaptációs lehetőségek vonatkozásában)
- Orvosi, egészségügyi dokumentáció nyomon követése (a lehető legkorábbi időponttól)
- Pedagógiai vélemények áttekintése (lehetőleg a gyermekkel foglalkozó minél több szakember véleményének kikérése az eddigi fejlődésmenetéről, az állapot prognózisáról, a nevelési fejlesztési módszertani tapasztalatokról)
- Videodokumentáció (ami jövőbeni fontos cél lenne a valódi participáció modellezésére)

A vizsgálat tartalma

A tárgyalat populáció egészségének pszichometriai eljárásokkal, IQ-tesztekkel történő vizsgálata bizonytalan, illetve megoldatlan.

A rendelkezésre álló eszközök többsége fejlődésdiagnosztikai, folyamatdiagnosztikai jellegű, amelyek kivitelezése nem a rövid, keresztmetszeti képet mutató vizsgálati szituációban adekvát

A vizsgálat részterülete	Módszer
Előzmények, szülői, családi attitűdök	kikérdezés, megfigyelés, dokumentációelemzés, orvosi vizsgálat eredményei
Adaptív viselkedés szociális és személyiségfejlődés	fejlődési skálák megfigyelés és kikérdezés a kortársakhoz és az adott kultúrához viszonyítva
Mentális és pszichomotoros fejlettség	fejlődési skálák, kérdőívek, felmérő lapok

6.3. Az autizmus spektrum zavar megállapítása

A szakértői vélemény kialakítása a szakértői bizottságok által elvégzett vizsgálatok és az autizmus spektrum zavart diagnosztizáló egyéb központok által elvégzett vizsgálati eredmények felhasználása, beépítése alapján történik.

A vizsgálatok céljai:

- diagnosztikus vizsgálat: autizmus spektrum zavarra utaló centrális tünetek vizsgálata, azonosítása, kimutatása
- kognitív képességek és készségek, adaptív készségek, viselkedésproblémák szintjének felmérése

A vizsgálat részterülete	Módszer
Előzmények (általános anamnézis)	A szülő kikérdezése, dokumentumelemzés
Adatgyűjtés, célirányos anamnézis	A szülő kikérdezése Az alap- és célzott szűrővizsgálatok eredményeinek értékelése A pedagógiai jellemzés elemzése Vizuális információ a szociális viselkedésről

Korai tünetek, illetve a Wing-i triász és a diagnosztikus algoritmusokba (BNO-10, DSM-IV)

foglalt tünetek feltárása: a szülő célirányos kikérdezése a gyermek fejlődéséről, különös tekintettel a 4-5 éves kor közötti életszakaszra, a gyermek szociális és kommunikációs készségeire, viselkedésére

Wing-i triász és a diagnosztikus algoritmusokba (BNO-10, DSM-IV) foglalt tünetek vizsgálata: a naiv tudatelmélet, illetve a végrehajtó funkciók zavarán alapuló sérült szociális és kommunikációs készségek, sajátos gondolkodási stílus és viselkedés vizsgálata, megfigyelése

Általános értelmi képességek

A passzív szókinccs vizsgálata és az expresszív beszéddel, grammatikai készséggel kapcsolatos vizsgálatok

A gyermeki fantázia vizsgálata: rajz, mesék iránti érdeklődés

Részképességek vizsgálata

Nagy- és finommozgások

Szülői kikérdezés

Fejlődési skála
Standardizált teszt
Ennek hiányában:
Tervezett tevékenykedtetés a viselkedés célirányos megfigyelésére

Standardizált teszt

Vizsgálati eljárás

Vizsgálati eljárás

Megfigyelés

Kikérdezés

Vizsgálati eljárás

Próbamódszerek

A vizuomotoros koordináció vizsgálata

Figyelem

Munkamemória

Észlelés vizsgálata:

Auditív, vizuális, taktilis, vesztibuláris észlelés, érzékenység, háritások és preferálások feltárása

Pedagógiai vizsgálatok a tanulást megalapozó további készségek megismerésére:

A kultúrtechnikák ismeretének, használatának a vizsgálata, beleértve a gyakorlati életben való alkalmazásra való képességet

Aktivításszabályozás, impulzivitás

Kontrollfunkciók (kitartás, késleltetés; reakció akadályoztatásra)

Utánzás

Taníthatóság, reakció a testi irányításra, téri és idői strukturálásra, vizuális támpont adására

Tevékenységi kör, időtöltés, a veszély felismerésére való képesség megismerése

Toalett, alvás- és étkezési szokások megismerése

Szülő kikérdezése

Próbamódszerek, kérdőívek, vizsgálati eljárások

Próbák

Szülő kikérdezése

Megfigyelés

Szülői kikérdezés

Pedagógiai jellemzés elemzése

Szülői kikérdezés

Pedagógiai jellemzés elemzése

A megismerő funkciók és a viselkedés tartós és súlyos rendellenességének megállapítása

A motoros koordináció fejlődési zavara

A vizsgálat részterülete

Előzmények (részletes anamnézis)

Általános értelmi képességek

A motoros jártasság és a szenzoros és szenzomotoros integráció vizsgálata

A motoros részképességek, a testséma, a vizuomotoros koordináció vizsgálata

Pedagógiai vizsgálatok, az iskolai képességek megalapozásához szükséges motoros képességek felmérése

Osztálytermi megfigyelés, pedagógiai feljegyzések, vélemények

Otthoni és tanórai munkák

Módszer

Kikérdezés

Standardizált teszt

Próbamódszerek

Megfigyelés

Próbamódszerek

Megfigyelés

Megfigyelés

A figyelem és a cselekvésszervezés zavara

A vizsgálat részterülete

Előzmények, szülői, családi attitűdök, gyermek családon belüli viselkedése

Figyelem (koncentráció, megosztás, terjedelem, tartósság)

Aktivitás, impulzivitás

Iskolai/óvodai teljesítmények

Iskolai/óvodai beilleszkedés

Módszer

kikérdezés, megfigyelés, dokumentációelemzés, orvosi vizsgálat eredményei

tesztek

Kérdőívek, megfigyelés

kikérdezés, megfigyelés, dokumentációelemzés

kikérdezés, megfigyelés, dokumentációelemzés

A tanulási zavarok

A diszlexia-diagnózis megállapításának alapját képző diagnosztikus kritériumok

A vizsgálat részterülete

Módszer

Előzmények (részletes anamnézis)	Kikérdezés
Általános értelmi képességek	Standardizált teszt
A kognitív folyamatok vizsgálata (nyelv, emlékezet, auditív és vizuális feldolgozás, vizuomotoros integráció, következtetési/gondolkodási képesség, végrehajtó funkciók)	Részképesség-, képességvizsgáló eljárások
Az olvasás-, íráselsajátítással összefüggő nyelvi képességek (pl. fonológiai tudatosság, szókincs)	Próbamódszerek
Pedagógiai vizsgálatok, a kultúrtechnikákat megalapozó bázisképességek felmérése:	
- Valós és álszavak dekódolása	Megfigyelés
- Hangos és néma szövegolvasás (olvasási pontosság, sebesség, folyamatosság; szövegértés)	Próbamódszerek
- Írás diktálás után	
- Írásbeli kifejezőkészség (mondat, történet, esszé)	
- Az íráskép, a kivitelezés vizsgálata	
Osztálytermi megfigyelés/pedagógiai feljegyzések, vélemények	Megfigyelés
Otthoni és tanórai munkák	Megfigyelés
A diszgráfia-diagnózis megállapításának alapját képző diagnosztikus kritériumok	
A vizsgálat részterülete	Módszer
Általános értelmi képességek	Standardizált teszt
A kognitív folyamatok vizsgálata (nyelv, emlékezet, auditív és vizuális feldolgozás, vizuomotoros integráció, következtetési/gondolkodási képesség, végrehajtó funkciók)	Részképesség-, képességvizsgáló eljárások
Az olvasás-, íráselsajátítással összefüggő nyelvi képességek (pl. fonológiai tudatosság, szókincs)	Próbamódszerek
Pedagógiai vizsgálatok, a kultúrtechnikákat megalapozó bázisképességek felmérése:	
- Valós és álszavak dekódolása	Megfigyelés
- Írás diktálás után	Próbamódszerek
- Írásbeli kifejezőkészség (mondat, történet, esszé)	
- Az íráskép, a kivitelezés vizsgálata	
Osztálytermi megfigyelés, pedagógiai feljegyzések, vélemények	Megfigyelés
Otthoni és tanórai munkák	Megfigyelés
A diszkalkulia diagnózisának megállapításának alapját képző diagnosztikus kritériumok	
A vizsgálat részterülete	Módszer
Előzmények (részletes anamnézis)	Kikérdezés
Általános értelmi képességek	Standardizált teszt
A kognitív folyamatok vizsgálata (nyelv, emlékezet, auditív és vizuális feldolgozás, vizuomotoros integráció, következtetési/gondolkodási képesség, problémamegoldás, végrehajtó funkciók)	Részképesség-, képességvizsgáló eljárások
A számfogalom, számolás, matematikai műveletvégzésekkel összefüggő matematikai képességek (pl. globális mennyiség-felismerés, mennyiség-számnév egyeztetése, mennyiségi relációk alkotása, számnév-számjegy egyeztetése, helyi érték, alpműveletek és inverzeik) vizsgálata,	Próbamódszerek

szöveges feladatok, matematikai, logikai szabályok felismerése

Osztálytermi megfigyelés, pedagógiai feljegyzések, vélemények	Megfigyelés
Otthoni és tanórai munkák	Megfigyelés

Ezek halmozódása (pl. az iskolai készségek kevert zavarai) a fenti vizsgálati tartalmak kombinációit igénylik.

Egyéb zavarok vizsgálata

A vizsgálat részterülete	Módszer
Előzmények (részletes anamnézis, különös tekintettel a játéokra)	
Kapcsolatteremtés, szociális készségek	Kikérdezés
Egyéb viselkedés (sajátos szokások, rítusok)	
Szomatikus betegségek	
A gyermek szociális és verbális viselkedése	Megfigyelés
Általános értelmi képességek, szociális érettség	Standardizált teszt, kérdéssor
A vizuomotoros koordináció vizsgálata	Részképesség-vizsgáló eljárások
A gyermek énképének, családban betöltött helyének megismerése	Emberrajz, családrajz
Osztálytermi megfigyelés, pedagógiai feljegyzések, vélemények	Megfigyelés

Az egyéb zavarok vizsgálati tartalma egyedi tervezést igényel, klinikai szakpszichológusi, pszichiátriai vélemények figyelembevételével.

Főbb differenciáldiagnosztikai szempontok a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének, illetve a megismerő funkciók és a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenessége (közoktatásról szóló törvény 121. § (1) 29. a) pontja alapján sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló), valamint a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének, illetve a megismerő funkciók és a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenessége (közoktatásról szóló törvény 121. § (1) 29. b) pontja alapján sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló) SNI kategóriák megállapításához

A tartós és súlyos rendellenesség

- A komplex tünetegyüttes háttértényezői biológiai (organikus, funkcionális) eredetűek, amelyeket szakorvosi, vagy pszichológiai vélemény, megítélés támaszt alá;
- Igazolhatóak a zavarok korai kezdetei (pl. fejlődésben mutatkozó rizikótényezők, korai logopédiai kezelés szükségessége stb.);
- Kisgyermekek és óvodások esetében vizsgálati eredményekkel igazolhatóak pl. a beszéd-, vagy a szenzomotoros integráció fejlődésének súlyos zavarai;
- Az általános és középiskolai tanulók esetében a korábban igazolt problémák maradványtünetek formájában fennmaradtak;
- A teljesítményzavar háttérében a kognitív folyamatok és a viselkedésirányítás működési zavara áll, nem pedagógiai vagy a művelődési esélyegyenlőlenségből származó sikertelenség;
- A befektetett pedagógiai segítségnyújtás megfelelő minősége (megfelelő szakképzettséggel rendelkező szakember által biztosított rendszeres fejlesztés) ellenére a tünetek nem szűntek meg;
- Az intellektuális összteljesítmény erősen szórt intelligenciastruktúra, részképesség zavarok, specifikus zavarok fennállása mellett az átlagövezetbe tartozik és 1 standard deviációnál nagyobb eltérést többnyire nem mutat.

Súlyos rendellenesség

- A tünetegyüttes háttértényezői között biológiai (funkcionális) és pszichoszociális okok szerepelhetnek, amelyeket szakorvosi, vagy pszichológiai vélemény, megítélés támaszt alá;
- Nem igazolható egyértelműen a korai beszéd- vagy a szenzomotoros integráció fejlődésének zavara;
- A teljesítmény-, és viselkedészavar háttérében pszichogén tényezők mutathatók ki;
- Az intellektuális összteljesítmény egyenetlen struktúrát mutat, az átlagövezetbe tartozik és 1 standard deviációnál nagyobb eltérést többnyire nem mutat.

7. számú melléklet a 4/2010. (I. 19.) OKM rendelethez

Adatlap a fejlődési szint megítéléséhez az iskolai felkészítés elősegítésére

Adatszolgáltatásra kötelezett a gyermek házi-(gyermek) orvosa a területi védőnő által szolgáltatott információk felhasználásával.

Kitöltése kötelező 5 éves életkorban. Az adatlap az iskolaegészségügyi dokumentáció része.

SZEMÉLYI ADATOK

Gyermek neve:

Születési ideje: év hó nap

Helye:

TAJ száma:

Anyja neve:

_____ ir.sz. _____

Lakcíme/tartózkodási (település)

helye:

_____ (utca, hsz.)

ANAMNÉZIS

Családi anamnézis (pozitív: +, negatív: -)

Ideg- elmebetegség

Alkoholizmus, drogfüggőség

Mentális retardáció

Érzékszervi károsodás

Tanulási akadályozottság

Egyéb jelentős mentális betegség

Pszihomotoros és mentális fejlődést veszélyeztető környezeti tényező¹

nincs van, és pedig:

Újszülöttkori anamnézis (aláhúzással kérnénk jelölni)

A terhesség lefolyása

normális

veszélyeztetett

szövődményes

Gesztációs hetek

Születési súly

_____ gramm

APGAR:

____/1, ____/5

Születési hossz.

_____ cm

Fejkerfogat

_____ cm

A szülés módja

normál fejbégű

normál farfekvéses

normál iker

Komplikált, és pedig:

császármetszés

fogó

vákum

Szülési sérülés:

nem történt

történt

Újraélesztés:

nem történt

történt

Újszülöttkori betegségek:

gépi lélegeztetést igénylő légzészavar

sárgaság

hypoglikémia

neurologiai kórjelek egyéb (pl.: ismert szindróma)

Újszülöttkori

Anyagsere

nem történt

normál

kóros

szűrővizsgálatok

Csípő

nem történt

normál

kóros

Hallás

nem történt

normál

kóros

Anamnézis csecsemő- és kisgyermekkorban, krónikus betegség vagy állapot miatti gondozás, fejlesztés adatai (ismert: +, nem ismert: -)

Állapot	Diagnózis ismert (BNO) nem ismert	Történt-e speciális ellátás? ³	Állapot	Diagnózis ismert (BNO) nem ismert	Történt-e speciális ellátás? ³
Eszméletvesztéssel, görcsrel járó állapot			Látáskárosodás ²		
Központi idegrendszer egyéb betegsége			Halláskárosodás ²		
Pszichomotoros/ mentális fejlődési zavar			Krónikus betegség ²		
			Egyéb (pl. baleset, műtét, kromoszóma)		

rendellenesség,
anyagcserezavar)

FIZIKÁLIS STÁTUSZ 5 ÉVES KORBAN

(Egyben az életkorhoz kötött kötelező státuszvizsgálatnak is megfelel.)

Súly _____ kg Magasság _____ cm Súly percentilis
Fejkörfogat _____ cm Mellkörfogat _____ cm Magasság percentilis
Minor anomália nincs: van: éspedig: _____
Fejlődési rendellenesség nincs: van: éspedig: _____

Bőr Nyálkahártya
Nyirokcsomók Orr, garat
Fogazat Csontrendszer/
koponyaforma
Testtartás Izomtónus
Szív Keringés
Vérnyomás Tüdő
Has Máj
Lép Húgy-ivarszervek
Látásélesség Hallás

Idegrendszer (reflexek)

Pszihomotoros, értelmi és szociális fejlettség értékelésére javasolt, az iskolai felkészüléshez szükséges életkori jellemzők. (eltérés van: +, eltérés nincs: -)

A területi védőnő által vezetett dokumentáció alapján töltendő ki

Eltérés van / nincs	Utalta-e kezelésre/ fejlesztésre	Történt-e kezelés/ fejlesztés
------------------------	-------------------------------------	----------------------------------

Nagymotoros fejlettség

Javasolt próbák: ügyesen mászik (mászókára, fára); féllábon, rövid ideig egyensúlyoz; féllábon ugrál; hintát hajt

Finom mozgások

Javasolt próbák: gombot begombol; rajza felismerhető, emberrajzán a fejen kívül 5 testrész van

Értelmi fejlettség

Javasolt próbák: 5 kockát megszámlál; alapszíneket megnevez; saját nevét, nemét, életkorát tudja; konstrukciós és szerepjátékokat játszik; képes 15-20 percig egy játékkal játszani

Beszédfejlettség

Javasolt próbák: beszéde jól érthető; összetett mondatokban beszél, rövid történetet elmesél, ritkán megnevezett testrészeit (váll, könyök, térd) megmutatja; lent, fent fogalmat helyesen használja

Szociális fejlettség

Javasolt próbák: több gyermekkel együtt játszik; szabályokat elfogad, a kapott feladatot megérti, elfogadja, teljesíti

Önellátás

Javasolt próbák: kevés segítséggel önállóan öltözik;

önállóan étkezik; szobatisztasága kialakult

Kezesség (aláhúzni)	jobbkezes	balkezes	kétkezes
Óvodába jár	2 éve	1 éve kevesebb, mint 1	nem jár

éve

Megjegyzés (összegzés a gyermek fejlettségéről):
Beiskolázási záradék (aláhúzással kérnénk jelölni):

Kóros elváltozás nem észlelhető

További vizsgálat/ fejlesztés szükséges

Ennek oka: _____ módja _____

Szülő/gondviselő tudomásul vette (aláírás) _____

Kelt: év □□□□ hó □□ nap □□

.....
aláírás, pecsét
